

VYSOKÁ ŠKOLA POLYTECHNICKÁ JIHLAVA

Katedra sociální práce

**Prostituce jako přetrvávající sociálně
patologický jev pohledem veřejnosti**

bakalářská práce

Autor práce: Kateřina Krejčová

Vedoucí práce: PhDr. Jana Novotná, Ph.D.

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Autor práce:	Kateřina Krejčová
Studijní program:	Zdravotně sociální péče
Obor:	Zdravotně sociální pracovník
Název práce:	Prostituce jako přetrvávající sociálně patologický jev pohledem veřejnosti
Cíl práce:	Analýza postojů a názorů veřejnosti ve vztahu k prostituci.

PhDr. Jana Novotná, Ph.D.
vedoucí bakalářské práce

Mgr. Markéta Dubnová, Ph.D.
vedoucí katedry
Katedra sociální práce

Jihlava 2020
Vysoká škola polytechnická Jihlava
Tolstého 16, 586 01 Jihlava

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Autor práce: **Kateřina Krejčová**

Studijní program: Zdravotně sociální péče

Obor: Zdravotně sociální pracovník

Název práce: **Prostituce jako přetrvávající sociálně patologický jev
pohledem veřejnosti**

Cíl práce: Práce se bude věnovat prostituci z pohledu široké veřejnosti.
Empirická část práce bude koncipována jako kvantitativní
výzkum za použití techniky dotazníku.

PhDr. Jana Novotná, Ph.D.
vedoucí bakalářské práce

Mgr. Markéta Dubnová, PhD.
vedoucí katedry
Katedra sociální práce

Abstrakt

Teoretická část práce vymezuje pojmy jako je prostituce, právní úprava prostituce, historie a vývoj prostituce, typologii a hierarchizaci prostituce, příčiny vstupu do sexbyznysu, sociální práci s prostituujícími osobami a dopady provozování prostituce. Praktická část práce obsahuje výzkum provedený pomocí dotazníků. Výzkum se zabývá pohledem široké veřejnosti na prostituci. Výsledky výzkumu jsou rozděleny podle pohlaví, věku a bydliště respondentů.

Klíčová slova

Prostituce; sexbyznys; sexuální služby; sociální práce; veřejnost

Abstract

The theoretical part defines terms such as prostitution, legal regulation of prostitution, history and development of prostitution, typology and hierarchization of prostitution, causes of entering sex business, social work with prostitutes and the impacts of prostitution. The practical part of the thesis contains research conducted using questionnaires. The research deals with the public's view of prostitution. The results of the research are broken down by gender, age and place of residence of respondents.

Key words

Prostitution; sex business; sexual services; social work; public

Prohlašuji, že předložená bakalářská práce je původní a zpracoval/a jsem ji samostatně. Prohlašuji, že citace použitých pramenů je úplná, že jsem v práci neporušil/a autorská práva (ve smyslu zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů, v platném znění, dále též „AZ“).

Souhlasím s umístěním bakalářské práce v knihovně VŠPJ a s jejím užitím k výuce nebo k vlastní vnitřní potřebě VŠPJ.

Byl/a jsem seznámen/a s tím, že na mou mé bakalářskou práci se plně vztahuje **AZ**, zejména § 60 (školní dílo).

Beru na vědomí, že VŠPJ má právo na uzavření licenční smlouvy o užití mé bakalářské práce a prohlašuji, že **s o u h l a s í m** s případným užitím mé bakalářské práce (prodej, zapůjčení apod.).

Jsem si vědom/a toho, že užít své bakalářské práce či poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠPJ, která má právo ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, vynaložených vysokou školou na vytvoření díla (až do jejich skutečné výše), z výdělku dosaženého v souvislosti s užitím díla či poskytnutím licence.

V Jihlavě dne **Klikněte nebo klepněte sem a zadejte datum.**

.....
Podpis studenta/ky

Poděkování

Za cenné rady, trpělivost a odborné vedení práce bych chtěla poděkovat paní PhDr. Janě Novotné, Ph.D. Dále bych chtěla poděkovat své rodině, že se mnou měla trpělivost a poskytla mi čas k sepsání práce

.

Obsah

Úvod.....	11
TEORETICKÁ ČÁST	13
1 Prostituce	13
1.1 Definice prostituce	13
1.2 Historie prostituce	13
1.2.1 Vývoj prostituce ve světě.....	13
1.2.2 Vývoj prostituce v ČR	15
1.3 Přístupy státu k prostituci.....	16
1.3.1 Aboliční přístup	16
1.3.2 Represivní přístup	16
1.3.3 Reglementační přístup	17
1.3.4 Právní úprava prostituce v České republice.....	17
2 Typologie a hierarchizace prostituce	18
2.1 Formy prostituce	19
2.1.1 Pouliční prostituce	19
2.1.2 Klubová prostituce	20
2.1.3 Bytová prostituce	20
2.1.4 Eskortní služby	21
2.1.5 Privátní prostituce	21
3 Příčiny vedoucí k prostituci	21
3.1 Dobrovolný vstup do prostituce	22
3.2 Nedobrovolný vstup do prostituce	22
3.3 Motivace k prostituci.....	22
3.3.1 Motivace vnějším tlakem.....	22
3.3.2 Motivace vlastní potřebou	23
3.3.3 Motivace racionální rozvahou	23
4 Rizika a dopady provozování prostituce.....	23
4.1 Fyzické problémy	23
4.1.1 Sexuálně přenosné nemoci.....	23
4.1.2 Násilí.....	24
4.1.3 Užívání návykových látek	24
4.1.4 Zdravý životní styl.....	24
4.2 Psychické problémy	25
5 Sociální práce s prostituujícími osobami	25
5.1 Strategie a cíle sociální práce s prostitutkami	25

5.1.1	Zmírňování škod	25
5.1.2	Resocializace a prevence návratu	25
5.1.3	Organizace zaměřené na práci s osobami v sexbyznysu	26
5.2	Metody sociální práce s prostituuujícími osobami.....	26
5.2.1	Streetwork.....	27
5.2.2	Institucionální pomoc	27
6	Prostituce a veřejnost	27
PRAKTICKÁ ČÁST		29
7	Úvod empirické části	29
7.1	Cíl práce a výzkumné otázky	29
7.2	Metodologie výzkumu	29
7.3	Výzkumný soubor	29
8	Analýza výsledků výzkumu.....	30
8.1	Znalosti a zkušenosti veřejnosti s prostitucí.....	30
8.1.1	Definice prostituce	30
8.1.2	Organizace věnující se problematice prostituce	33
8.1.3	Poskytování sexuálních služeb	38
8.2	Názor veřejnosti na prostituci	43
8.3	Názor veřejnosti na legalizaci prostituce	50
8.4	Shrnutí výsledků.....	54
8.5	Diskuze.....	56
8.6	Návrh řešení a doporučení pro praxi	57
ZÁVĚR		57
Seznam použité literatury		60
Seznam použitých internetových zdrojů.....		61

Seznam grafů

Graf 1 <i>Definice prostituce</i>	31
Graf 2 <i>Definice prostituce z hlediska pohlaví respondentů</i>	32
Graf 3 <i>Definice prostituce z hlediska bydliště respondentů</i>	33
Graf 4 <i>Organizace věnující se problematice prostituce</i>	33
Graf 5 <i>Znalost konkrétních organizací</i>	34
Graf 6 <i>Znalost konkrétních organizací z hlediska pohlaví</i>	35
Graf 7 <i>Znalost konkrétních organizací z hlediska bydliště respondentů</i>	36
Graf 8 <i>Cíle pomáhajících organizací</i>	37
Graf 9 <i>Poskytovatelé sexuálních služeb</i>	38
Graf 10 <i>Poskytování sexuálních služeb</i>	39
Graf 11 <i>Využívání sexuálních služeb</i>	40
Graf 12 <i>Využívání sexuálních služeb 2</i>	41
Graf 13 <i>Přijatelná situace k provozování prostituce</i>	42
Graf 14 <i>Postavení prostituujících osob ve společnosti</i>	44
Graf 15 <i>Prostituce jako sociální problém</i>	45
Graf 16 <i>Prostituce jako sociální problém z hlediska pohlaví respondentů</i>	46
Graf 17 <i>Prostituce jako sociální problém z hlediska bydliště respondentů</i>	46
Graf 18 <i>Negativum prostituce</i>	47
Graf 19 <i>Vnímání pozitiv prostituce</i>	48
Graf 20 <i>Pozitivum prostituce</i>	49
Graf 21 <i>Legalizace prostituce</i>	50
Graf 22 <i>Přínos legalizace prostituce</i>	51
Graf 23 <i>Negativum legalizace prostituce</i>	52
Graf 24 <i>Regulace prostituce</i>	53

Seznam použitých zkratek

BDSM Bondage Discipline Sadism and Masochism

Úvod

„Prostituce je práce tou oázou svobody, kdy může muž realizovat své promiskuitní tendence a uspokojovat své sexuální potřeby bez trvalých závazků. Žena dostane za své sexuální služby zapláceno, neexistují však žádné další nároky, touto finanční transakcí obchod prostě končí.“ (Uzel, 2004, str.177)

Termín sexbyznys je synonymem pro sexuální práci či prostituci (dále již jen prostituce). Jedná se o jev, který existuje téměř tak dlouho jako lidstvo samo. Jedná se o nejstarší řemeslo, které bude na trhu tak dlouho, jak dlouho po něm bude poptávka. Tedy nelze prostituci zcela zlikvidovat, dokud o ni bude zájem. S vývojem technologií se i toto řemeslo vyvíjí a přesouvá se z prostředí ulic na nabízení se na internetu. Prostituce v České republice není povolena, ale na druhou stranu není ani zákon, který by ji zakazoval (Havelková, Bellak-Hančilová, 2014).

Neexistuje žádná všeobecně uznávaná definice, která by vystihla chování vedoucí k prostituci a prostituci samotnou. Slovo prostituce pochází z latinského slova „*prostituere*“, jehož význam je veřejně se vystavovat. Prostituce znamená poskytnutí sexuálních služeb za úhradu finanční či jinou (Nešpor, 2018). Jedná se o rozšířený celosvětový problém, existující z důvodu snadného a rychlého výdělku. Na stranu druhou s sebou přináší velké množství různých rizik. Z hlediska sociální práce se jedná o patologický jev, který je často spojen s deviačním chováním či kriminální činností. Z právního hlediska není prostituce trestná. Trestná je pouze činnost spojená s prostitucí. Otázkou zůstává, co za prostituci považuje veřejnost. Zda se jedná o prostituci například při pohlavním styku za odměnu vyššího platu nebo získání vyšší pozice v zaměstnání, či je prostitutka pouze žena nabízející své tělo venku na ulici, v privátu či klubu.

Mou motivací k výběru tématu prostituce je zájem zjistit o této problematice co nejvíce informací a zpracovat souvislý text. Sex je intimní záležitost, považuje se za normální, že sex patří do dlouhodobého vztahu dvou lidí, prostituční chování tedy znamená odchylku od normy. Zajímá mě, z jakých důvodů se ženy a muži rozhodnou prodat své tělo k uspokojení sexuální potřeby jiných, jaké jsou následky v jejich životech a v jakém prostředí se tyto ženy pohybují. Také mne zajímá jak se k této „profesi“ staví společnost, jak lidé reagují při střetu s prostitutkou/prostitutem.

Hlavním cílem této práce je zjistit, jaký názor má na prostituci veřejnost, tedy jak je tento jev vnímáný v ČR a jaké postavení ve společnosti ženy a muži provozující prostituci mají.

Teoretická část obsahuje definici a vymezení pojmu prostituce, seznámení s historií prostituce, dále pohled na tento jev z právního hlediska, uvedení forem a hierarchie prostituce, motivaci a příčiny vstupu do sexbyznysu a její sociální a zdravotní dopady, a nakonec způsoby sociální práce s prostituujícími osobami.

Praktická část se zabývá pohledem veřejnosti na prostituci. Řeší například otázky, zda je prostituce vnímána jako problém, kolik z tázaných má s prostitucí osobní zkušenost, co se za prostituci považuje a co ne apod. Empirická část práce je koncipována jako kvantitativní výzkum za použití techniky dotazníkového šetření.

Tato práce může posloužit studentům sociální práce při studiu, popřípadě i široké veřejnosti, která se o tuto problematiku zajímá.

TEORETICKÁ ČÁST

1 Prostituce

1.1 Definice prostituce

Ringdal (2000, str.14) uvádí rozdíl mezi sexuálními službami za úplatu a volným sexem s různými partnery. „*Promiskuita a prostituce neboli volná láska a prodej sexu, jsou dvě různé věci.*“

Prostituce jako sociální jev má ekonomické aspekty. Za klasickou prostituci se obecně považuje poskytování sexuálních služeb z ekonomických důvodů. Prostituce může být také prostředkem k dosažení společenské či profesní kariéry. Setkáváme se také s příležitostnou prostitucí, tzn. v případě mimořádných výdajů. Ve většině případů se však z příležitostné prostituce stane prostituce stála, z důvodu návyku na příslušný způsob života. Vzhledem k této definici se mohou prostitutkami a prostitutky nazývat i osoby pohybující se v porno průmyslu, osoby poskytující BDSM praktiky - „*Bondage Discipline Sadism and Masochism, Souhrnný název pro erotické praktiky. Jedná se o kompilát zkratk: BDSM=> B&D (poddajnost a výchova); D&S (dominance a submisivita); S&M (sadismus a masochismus)*“ (zkratky.cz, 2020), či swingers kluby (Ondrejko, 2009).

Prostituce je specifický druh podnikání. Jedná se o poskytování sexuálních služeb jiným osobám za úplatu. Nemusí jít pouze o klasickou soulož, ale zahrnuje všechny způsoby ukájení pohlavního pudu na těle jiné osoby, pokud jsou prováděny za úplatu. Úplatou se nerozumí pouze finanční podoba, ale i získání určité výhody, protislužba či protekce (Chmelík, 2003).

1.2 Historie prostituce

1.2.1 Vývoj prostituce ve světě

První zmínky o prostituci se nachází ve čtyři tisíce starém mezopotámském eposu, kde se prostitutka nazývala kněžka. Jedná se o nejstarší příběh o prostituci v dějinách. V Mezopotámii se rozvíjela prostituce v chrámu bohyně Ištar (bohyně války a lásky).

V tomto chrámu se kněžky účastnily svatých svateb, těmi se měla zajistit plodnost země. Svatou svatbu představovalo sázení obilí, které dozrálo. Člověk a stejně tak obilí prožívají oplodnění, zrození a smrt. Král se účastnil tohoto rituálu, aby byla země úrodná (Ringdal, 2000).

V Římě by se ve starověku dalo o prostituci v chrámě mluvit jako o posvátné, i když v té době tak přijímána nebyla. V chrámech bohyně lásky se ženy musely poddat cizinci, pokud do tohoto chrámu vstoupil. Současně ale také existovaly prostitutky, které byli vnímány jako ženy postrádající čest, tyto ženy se musely od ostatních žen viditelně odlišovat (Ondrášek a kol., 2018).

V Řecku nebyla prostituce zakázána, ale neslučovala se se statusem athénskému občana. V této době vznikl první veřejný dům, který byl doporučován jako lék na homosexualitu. Existovaly tři vrstvy sexuálních pracovníků. Dikteriády, které měly nejnižší postavení. Auletridy, které se účastnily slavností a jejich prací bylo bavit hosty. Nejvyšší postavení měly hétery, které byly zaměřené na vyšší vrstvy společnosti (Ondrášek a kol., 2018).

Toto řemeslo se ovšem setkal také s opovržením a nenávistí. Např. císař Karel Veliký vymyslel drastický přístup, jak prostituci vymýtit. Ženy provozující prostituci byly házeny do studené vody, stavěné na pranýř, byly jim ostříhány vlasy a byly bičovány (Uzel, 2004).

Ve středověku se rozšiřovala křesťanská víra, dle které je správná cudnost a sexuální zdrženlivost. Ale sv. Augustin tvrdil, že zánik prostituce by vedl ke svržení společnosti. Mohlo tomu tak být z důvodu příjmu církvi z pronájmu domů správcům sexbyznysu. V 11. století se vedlo dobře prostitutkám ve Francii, jelikož nejčastějšími klienty byli studenti. Za vlády Ludvíka IX. byly založeny speciální domy, ve kterých byla poskytnuta ochrana, bydlení a renta prostitutkám, které se rozhodly ze sexbyznysu odejít. Tímto se Ludvík IX. snažil o zánik prostituce, byl totiž velmi věřící a toto „řemeslo“ se neslučovalo s jeho vírou. V Paříži také vznikla tzv. ulička lásky. Zde bylo povoleno provozovat prostituci a ženy prostituující byly pod dozorem abatyše. Měly povinnost nosit žlutou stuhu, aby byly rozeznatelné. Tyto ženy byly jednou týdně kontrolovány lékařem. Žena, u které byly zjištěny známky onemocnění musela uličku opustit (Chmelík, 2003).

Aby byly prostitutky chráněné od hříchů, bylo mužům doporučováno Papežem Inocencem II. aby si prostitutky vzali za manželky (Uzel, 2004).

Počátkem novověku se prostitutky staly ženským ideálem a nahradily tak místo madon. V této době byly prostitutky mezi ženami vůdčími osobnostmi v sexuální i intelektuální oblasti. Mnoho prostitutek se stalo básnírkami či spisovatelkami (Ringdal, 2000).

V novověku byla opět prohloubena stigmatizace sexuálních pracovníků. Prostituce byla symbolem hříchu. Významnou roli v boji proti prostituci měla Marie Terezie. Mravnostní policie dohlížela na osoby a prostituující a trestalo se porušení zákonů a nařízení. Ženy, aby se vyhnuly mravností policii pracovaly jako pokojské v počestných domech, kam neměla policie přístup. V Řecku byla prostituce regulována, ženy, které chtěli provozovat prostituci musely mít povolení od policie a podstupovat lékařské prohlídky (Ondrášek a kol., 2018).

Na začátku dvacátého století se začaly prostitutky využívat jako špiónky a informátorky. V období první světové války se rozšířily pohlavní nemoci mezi vojáky, kteří služeb prostitutek využívali, z toho důvodu byla sexbyznysu věnována větší pozornost. Za druhé světové války vznikaly tzv. Himmlerovy nevěstince, a tím se snížil počet znásilnění, ale prostitutky a pasáci byli posíláni do koncentračních táborů. Po válce se opět sexbyznys rozrostl (Ondrášek a kol., 2018).

1.2.2 Vývoj prostituce v ČR

Praha byla ve 13. století centrem sexbyznysu, přicházeli sem sexuální pracovníci z Německa a Francie. Legální byla pouze prostituce prováděna v sexpodnicích. Sexbyznys byl tolerován, protože sexuální pracovníci přispívali do městského příjmu poplatky. Během husitských válek došlo k vyhnání prostituujících osob z Prahy. Tyto osoby byly trestány, stejně tak i jejich klienti. Sexbyznys se navrátil za vlády krále Zikmunda Lucemburského. Prostitutky musely být viditelně rozpoznatelné na nařízení arcibiskupa Jana Rokycany (Ondrášek a kol., 2018).

V roce 1989 došlo k otevření státních hranic a tím se zvedla vlna zahraniční poptávky. Mnoho žen ztratilo v tomto období práci. Prostituce se tak stala velmi výnosnou činností. V roce 1990 byl zrušen trestný čin příživnictví a tím byla prostituce dekriminována, což usnadnilo její provozování. Na počátku 90. let vzrostla pouliční prostituce i prostituce skrytá. V posledních letech pouliční prostituce klesla a vzrůstá

prostituce klubová. Pravděpodobně je tomu tak z důvodu vyhlášek obcí, které zakazují provozování prostituce. Od roku 2011 je zaznamenám přesun z klubů do privátů. Hlavním důvodem přesunu prostituce z ulic pod střechu je rozvoj komunikačních technologií, díky kterým je možné zprostředkovat kontakt mezi prostitutem/prostitutkou a klientem bez toho, aby se fyzicky setkali. Prostituce je situována v určitých regionech, nejčastěji však u hranic s Německem a Rakouskem a ve velkých městech, nejčastěji v hlavním městě (Havelková, Bellak-Hančilová, 2014).

1.3 Přístupy státu k prostituci

Existují tři přístupy, kterými řeší státy problematiku prostituce. Jedná se o aboliční přístup, represivní přístup a reglementační přístup. Každý stát se vyrovnává s touto problematikou jiným způsobem (Ondrášek a kol., 2018).

1.3.1 Aboliční přístup

Tento přístup se uplatňuje v České republice. Vyznačuje se tím, že prostituce není regulována, ani trestně stíhána. Věnuje se zde pozornost doprovodným jevům, jako je např. kuplířství a obchodování s lidmi (Tetourová, 2011).

Tímto přístupem se řídí dále např. Polsko a Rusko. Státy, které praktikují aboliční přístup, považují prostituci za beztrestnou, ovšem doprovodné jevy trestné jsou. U tohoto přístupu je ale důležitá prevence přenosu pohlavních chorob, resocializační aktivity a osvěta v oblasti bezpečného sexu. Stát tedy zároveň vytváří zdravotnická, hygienická a bezpečnostní opatření (Ondrášek a kol., 2018).

1.3.2 Represivní přístup

Represivní přístup spočívá v tom, že veškeré podílení se na práci v sexbyznysu se zakazuje a trestně stíhá. Rozlišují se dvě skupiny států, které represivní přístup aplikují. Do první skupiny spadají státy, kde je sexbyznys nezákonný a sexuální pracovníci a pracovnice se trestají, např. Spojené státy americké a Bělorusko. Druhou skupinou jsou státy, které aplikují poněkud odlišný způsob represivního přístupu. Tento způsob je typický pro Švédsko. Má za cíl dekriminizaci poskytování sexuálních služeb, a naopak kriminalizaci klientely. (Ondrášek a kol., 2018).

„Tento přístup obecně není považován za příliš efektivní vzhledem k převažujícím názorům, že prostituci nelze zcela zakázat a vymýtit.“ (Tetourová, 2011, str.1)

1.3.3 Reglementační přístup

Reglementační přístup znamená, že stát sexbyznys legalizuje, ale osoby do něj zapojené jsou kontrolovány. Osoby pracující v sexbyznysu musí dodržovat státem stanovená pravidla. První pravidlo je, že tyto osoby musí být registrovány a musí se dostavovat na pravidelné zdravotní prohlídky. Další pravidlo se týká míst, kde a za jakých podmínek lze prostituci provozovat. Tento přístup uplatňuje např. Rakousko. Prvky přístupu lze také nalézt v Nizozemsku a Německu, kde je ovšem pozměněn. Sexuální pracovníci jsou buďto OSVČ nebo zaměstnanci (Ondrášek a kol., 2018).

Motivací k zavedení reglementačního přístupu bylo snížení trestné činnosti spojené s prostitucí jako např. nucená prostituce, obchodování s lidmi, dětská prostituce, organizovaný zločin, prostituce migrantů bez povolení k pobytu. Cílem je kontrola prostituce, zlepšení ochrany lidských práv, zdraví, bezpečnosti a pracovních podmínek pro postupující osoby. Také má legalizace prostituce zmírnit stigmatizaci a sociálních vyloučení osob pracujících v sexbyznysu (Havelková, Bellak-Hančilová, 2014).

1.3.4 Právní úprava prostituce v České republice

Neexistuje právní předpis, který samostatně definuje prostituci. Ale poněvadž je v ČR aplikován aboliční přístup, zákon se zaměřuje na doprovodné jevy a řeší tak tuto problematiku. Zákon, který se zabývá doprovodnými jevy prostituce je zákon č.40/2009 Sb., trestní zákoník (Ondrášek a kol., 2018).

Jedná se o tyto paragrafy: § 155 Ohrožení pohlavní nemocí, § 168 Obchodování s lidmi, § 170 Zbavení osobní svobody, § 171 Omezování osobní svobody, § 172 Zavlečení, § 175 Vydírání, § 184 Pomluva, § 185 Znásilnění, § 186 Sexuální nátlak, § 187 Pohlavní zneužití, § 189 Kuplířství, § 190 Prostituce ohrožující mravní vývoj dětí, § 191 Šíření pornografie, § 192 Výroba a jiné nakládání s dětskou pornografií, § 193 Zneužití dítěte k výrobě pornografie, § 177 Útisk, § 240 Zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby, § 241 Neodvedení daně, pojistného na sociální zabezpečení a podobné povinné platby (Přikrylová, 2010).

„Prostituce je sice často vnímána, jako by fungovala v právním vakuu, ale na základě principu „co není zakázáno, je dovoleno“ lze usoudit, že osoby v prostituci je možné chápat jako jiné osoby samostatně výdělečně činné, které podléhají zdanění podle ustanovení zákona o daních z příjmů týkajících se svobodných povolání.“ (Havelková, Bellak-Hančilová, 2014, str.36)

Právní úprava prostituce se v posledních sto letech v České republice několikrát změnila. V Rakousku-Uhersku se uplatňoval reglementační přístup. V roce 1922 byl tento přístup změněn na aboliční až do roku 1956, poté byla prostituce postihována jako příživnictví. V roce 1990 bylo toto ustanovení zrušeno (Havelková, Bellak-Hančilová, 2014).

Jelikož není prostituce řešena na národní úrovni, řeší problematiku obce. Po roce 1989 po nárustu prostituce začaly obce vydávat obecně závazné vyhlášky, které omezovaly výkon prostituce na veřejných prostranstvích. V roce 1995 zákon určil, že může obec stanovit obecně závaznou vyhláškou na kterých místech a v kterém čase je možné vykonávat činnosti, které by mohly narušit veřejný pořádek. Toto se změnilo v roce 2007. Ústavní soud se zabýval kompletním zákazem prostituce ve vyhlášce města Ústí nad Labem., kdy na straně jedné byla práva jedince na podnikání a na straně druhé ochrana veřejných zájmů a práva obce na samosprávu. Rozhodnutí Ústavního soudu bylo ve prospěch obce. Na základě tohoto rozhodnutí zakázalo výkon pouliční prostituce několik dalších obcí. Prostituce je v těchto obcích sankcionována a dochází k tomu, že osoby prostituující jsou zadluženy veřejné instituci. Bohužel se, ale do této situace mohou dostat i osoby, které jsou obětmi obchodování s lidmi. Dalším problémem je, že některé prostituující osoby, mají prostituci jako jediné „povolání“, tudíž jediný zdroj financí, ze kterého mohou pokuty za prostituci splatit. Takže paradoxně osoby těmito sankcemi v prostředí prostituce drží. A také zajisté není dobrým vstupem mimo prostředí prostituce zadluženost obcím za sankce z prostituce (Havelková, Bellak-Hančilová, 2014).

2 Typologie a hierarchizace prostituce

Prostituci je možno rozdělit z několika hledisek. Dělí se na ženskou, mužskou a dětskou, dále na homosexuální a heterosexuální, deviantní, bisexuální, také se rozlišují

sexuální služby kontaktní (prostituce, pornoprůmysl) a bezkontaktní (sexchat, služby po telefonu) (Ondrášek a kol., 2018).

2.1 Formy prostituce

Za nejnižší kastu jsou považovány pouliční prostitutky, tzv. šlapky, se kterými ke styku dochází např. v temných sklepích, průjezdech a na odlehlých místech. Rafinovanější způsob prostituce se provozuje v hotelích, kdy si klient pracovníci objedná telefonicky, tyto pracovníce se nazývají call-girl. Většinou se dorozumí v několika světových jazycích a často mají také vysokoškolské vzdělání (Uzel, 2004).

V prostituci existuje určitá hierarchizace. Na nejnižším místě je pouliční prostituce na nejvyšším eskortní služby. Sexuální pracovníci/ce v pouliční prostituci mají výrazně nižší sociální status než pracovníci/ce v jiných formách prostituce. Sociální status může zvýšit také vzdělání. Při prostituci, která se odehrává uvnitř je nižší riziko násilí, z důvodu vyšších cen, a tak i lepší klientely. Sexuální pracovníce eskortu se samy považují nadřazené ostatním formám prostituce, zejména prostituce pouliční (Ondrášek a kol., 2018).

2.1.1 Pouliční prostituce

Tato forma prostituce probíhá v ulicích, na silnicích, nebo v parcích, na parkovištích, odpočívadlech apod. Pouliční prostituce je vnímána jako nejvíce riziková forma, jelikož sexuální pracovníci/ce mohou být bez domova a drogově závislí. Rizikem v tomto prostředí je také násilí. Jedná se o viditelnou formu prostituce, a tudíž je častěji v pozornosti policie, výzkumníků, tisku. V ČR se s touto formou setkáváme nejčastěji v okolí hranic a ve velkých městech (Ondrášek a kol., 2018).

Tato forma představuje nejlevnější nabídku sexuálních služeb a je více anonymní než ostatní formy. Najdeme zde různorodé věkové kategorie, od velmi mladých dívek, přes starší dívky až po zralé a starší ženy, které se již nemohou uplatnit v jiných formách prostituce (Ondrejko a kol., 2009).

Při této formě prostituce se často setkáváme s pasáky. Vztahy mezi pasákem a prostitutem/kou mohou být různé, nejčastější však jsou vztahy na bázi vykořisťování. Ve většině případů pasák zadržuje osobní doklady prostituující osoby a ta je na něj

proto závislá. Prostituuující osoby pasáka živí a odevzdávají mu část výdělku až celý výdělek. Někdy je ale také prostituujícími osobami pasák vnímán pozitivně a představuje určitou formu rodiny. Dává prostituujícím pocit bezpečí, ochrany a důvěry (Ondrášek a kol., 2018).

2.1.2 Klubová prostituce

„Jedná se o podniky nejrůznější velikosti, které se v České republice nazývají noční kluby (night clubs), kabarety, erotické podniky, masážní salony (zejména v minulosti), noční bary apod. Obecně můžeme tyto podniky nazývat sex kluby. Některé kluby se specializují např. pouze na taneční vystoupení, strip show, sado-maso, převažuje však nabídka kompletních sexuálních služeb, zahrnujících především přímý sexuální kontakt mezi sexuální pracovníci a zákazníkem.“ (Šídová a kol., 2013, str.54)

Sexuální kluby a podniky jsou speciální místa s mnoha pokoji, kde sexuální pracovnice poskytují své služby. Tato forma je velmi viditelná, kluby a podniky bývají označené neonovým nápisem u vchodu. Klubová prostituce se proto vyskytuje nejvíce ve státech, kde je prostituce legalizována, nebo alespoň tolerována. Na provoz klubu dohlíží manažer/ka, sexuální kluby nabízí prostitutkám mzdu, zdravotní prohlídky a poskytují poměrně vysokou bezpečnost. Tato forma se též v ČR vyskytuje nejvíce v pohraničí a velkých městech (Ondrášek a kol., 2018).

Zde se setkáváme i s tím, že ženy poskytují sexuální služby i z mimoekonomického důvodu. Nejčastěji se zde nabízejí mladé dívky (Ondrejkoš a kol., 2009).

2.1.3 Bytová prostituce

Tato forma probíhá v soukromých či pronajatých bytech nebo domech. Tyto byty slouží buďto pouze k práci nebo v nich sexuální pracovníci/ce i žijí. V bytě provozuje prostituci jedna nebo i více osob a o nájem se dělí. Své služby nabízejí nejčastěji online formou. Inzerce obsahuje neúplnou adresu a telefonní číslo, na kterém si klient domluví návštěvu. Privátní prostituce je méně viditelná forma a obtížněji se k ní tak dostávají sociální služby. Roli pasáka zde přebírá partner sexuální pracovnice či majitel pronajímaného bytu (Ondrášek a kol., 2018).

Pro bytovou prostituci je typické, že operativně mění místo provozování své činnosti. Sexuální pracovníce v privátu jsou ve větším ohrožení násilí, jelikož zde není přítomna „ochranka“ jako v klubech (Šídová a kol., 2013).

2.1.4 Eskortní služby

„Jsou v podstatě „terénní službou“, kdy pracovníce dojíždí za zákazníkem na místo dle dohody.“ (Šídová a kol., 2013, str.55)

Eskort znamená, že sexuální pracovníce jsou na základě objednávky vysílány za klientem domů či do hotelu. Tyto služby jsou nabízeny v tisku či online inzercí. Klient si domluví službu s operátorkou, ta poté zavolá pracovníci a taxikář, smluvený k těmto službám, ji odveze klientovi. Eskortní služby poskytují přímo eskortní agentury, ale i určité kluby a priváty. Klient si může vybrat jakou má mít pracovníce např. barvu vlasů, národnost, postavu apod (Ondrášek a kol., 2018).

2.1.5 Privátní prostituce

Prostitutky v této kategorii mají stálou klientelu, klientů mají poměrně málo, avšak jedná se o bohaté klienty. V privátní prostituci se pohybují ženy vzdělané, často hovoří cizími jazyky. Také je časté, že klienta doprovází a reprezentují na různých společenských akcích, či je klienti berou např. na schůzky či na dovolené. Privátní prostituce je prostituce nejdražší a nejluxusnější (Čumpelíková, 2011).

3 Příčiny vedoucí k prostituci

„Můžeme rozlišit faktory, které osobu do prostituce nutí – ekonomický tlak, ztráta domova, zázemí, drogová závislost, bezvýchodná situace a faktory, které usnadňují vstoupit do ní a zůstat v ní – fyzické dispozice, jako jsou atraktivita zaručující pracovní úspěch, zvýšená sexuální apetence, podpora okolí.“ (Weiss a kol., 2010, str.646)

Při výzkumech prostituce byly kladeny otázky, zda mají zvýšenou potřebu pohlavního styku, či se jedná o ženy, které by se neuplatnily v normálním zaměstnání, nebo zda se jedná vrozené sklony jako se rodí třeba zločinci. Profesor Raboch provedl výzkum, ze kterého bylo zjištěno, že toto řemeslo prostitutky provozují pouze za účelem zisku,

jelikož oproti ostatním ženám zažívají mnohem méně vyvrcholení a také zažívají při pohlavním styku nepříjemné pocity (Uzel, 2004).

3.1 Dobrovolný vstup do prostituce

Jednou z motivací k dobrovolnému vstupu do sexbyznysu jsou finance, představuje totiž nejsnazší řešení finančních problémů. Jedná se o ženy, které mají dluhy, jsou samoživitelky, nebo živí svého partnera či svou původní rodinu. Také je v sexbyznysu častým jevem závislost na návykových látkách, kdy mohou být služby poskytovány přímo za dávku. Další motivací je představa svobody v sexbyznysu nebo představa vzrušujícího a zábavného zaměstnání a životního stylu. Příčinou dobrovolného vstupu mohou být také faktory jako nízká inteligence, nízké sebevědomí, emoční poruchy, nebo narušené rodinné vztahy. Prostitutky také mohly v minulosti být oběťmi fyzického násilí, sexuálního zneužívání v dětství či znásilnění. Toto má za následek, že nemají problém s realizací pohlavního styku bez účasti emocí (Ondrášek a kol., 2018).

3.2 Nedobrovolný vstup do prostituce

V praxi je možné se setkat i s nucenou formou prostituce, kdy sexuální pracovník vstupuje do sexbyznysu nedobrovolně. Může tak činit cizí osoba, ale také primární rodina, která pracovníka donutí či přímo prodá. Sexuální pracovník poté tuto osobu či rodinu živí. Jedná se se nejčastěji o oběti obchodu s lidmi. Problém obchodu s lidmi je častým tématem diskuzí v problematice legalizace prostituce. Stojí proti sobě dva názory, prvním je, že s legalizací se zvýší počet případů obchodování s lidmi a druhý názor říká, že by legalizace vedla ke zvýšení bezpečnosti a snížení obchodu s lidmi (Ondrášek a kol., 2018).

3.3 Motivace k prostituci

3.3.1 Motivace vnějším tlakem

Jedná se o vmanipulování ženy do prostředí sexbyznysu okolím a okolnostmi. Převážně se tento problém týká dívek, které odcházejí z dětského domova a nemají žádné zázemí. Je stále častějším jevem, že prostitutky živí celou rodinu, což je v prostituci drží. Dále se sem řadí ženy, které se rozvedly a nezvládají uživit sebe a děti. Také záleží na situaci

v původní rodině. Pokud dívka žila v chudobě, či byla obětí násilí vstup do prostituce vnímá jako úlevu. Rizika plynoucí z prostituce, jako je násilí, ponižování a urážení tyto dívky již znají a neznamenaají pro ně nic nového (Matoušek a kol., 2010).

3.3.2 Motivace vlastní potřebou

Existují ženy, které do sexbyznysu vstoupily dobrovolně. Mají sklon k promiskuitě a sexbyznys je do jisté míry jejich zálibou. Více než polovina tázaných žen vypověděla, že občas jsou při sexuálním styku s klientem vzrušené, či dokonce dosáhnou orgasmu. Pouze malé procento uvedlo z těchto žen je vzrušené a zažije orgasmus vždy. Ženy v této skupině se dostaly do sexbyznysu tak, že je lákala představa, že si za sex, který mají rády můžou vzít peníze. Poté už jen využily situace, která se jim naskytla (Matoušek a kol., 2010).

3.3.3 Motivace racionální rozvahou

Ženy po racionální úvaze dospějí k závěru, že lze v sexbyznysu vydělat velké množství peněz a představuje to svobodné a nezávislé zaměstnání. Těmto ženám dále vyhovuje práce v nočních hodinách, možnost práce pouze některé dny v týdnu. Rozhodují samy o svém čase. Sexbyznys vnímají pouze jako práci a mimo něj žijí běžné životy (Matoušek a kol., 2010).

4 Rizika a dopady provozování prostituce

4.1 Fyzické problémy

4.1.1 Sexuálně přenosné nemoci

Mezi nejběžnější pohlavně přenosné nemoci patří kapavka, chlamydie, syfilis, genitální opar a HIV. HIV je nejzávažnější infekce, je nejrozšířenější v prostředí prostituce kvůli velkému počtu znásilnění. V ČR berou sexuální pracovnice toto riziko vážně, a proto je riziko přenosu dále nízké (Ondrášek a kol., 2018).

Riziko přenosu HIV se zvyšuje, když se při pohlavním styku nepoužívá kondom, či se používají lubrikační gely na olejové bázi. Také je rizikové intravenózní užívání drog.

V prostředí pouliční prostituce se vyskytuje HIV častěji, právě z důvodu užívání drog při této formě prostituce (Weiss a kol., 2010).

Malinová (2019) uvádí, že v organizaci Rozkoš bez rizika testují nemoci HIV, syfilis a hepatitidu typu C terénní pracovníci pomocí rychlotestů. V roce 2018 byl výskyt těchto nemocí u klientek R-R nižší než v předchozích letech. Dále se R-R zaměřuje na testování kapavky, chlamydií a dalších onemocnění.

4.1.2 Násilí

Téměř všechny sexuální pracovnice se někdy staly obětí násilí ze strany klienta či pasáka. Příčinou násilí bývá nejčastěji odmítnutí klienta či jeho požadavku. Důvodem také bývá, že sexuální pracovnice vyžaduje použití kondomu. Mezi zranění následkem násilí patří pohmožděniny, zlomeniny, bičování, bodnutí a úrazy hlavy. Velký počet klientů totiž nepovažuje prostitutky za plnohodnotné lidské bytosti (Ondrášek a kol., 2018).

4.1.3 Užívání návykových látek

Užívání návykových látek patří mezi nejrozšířenější rizika spojená s prostitucí. Druh návykové látky se odvíjí od prostředí, ve kterém se sexuální pracovnice pohybuje. Alkohol se vyskytuje nejčastěji u klubového a barového sexbyznysu z důvodu snadné dostupnosti. Např. u pouliční prostituce se nejvíce objevují látky aplikované injekčně. Mezi rizika u uživatelů návykových látek patří pohlavně přenosné nemoci (kapavka, syfilis, HIV), onemocnění vzniklé z užívání (žloutenka typu B, C), vznik abscesu ze špatné aplikace. Sexuální pracovnice si návykovými látky snižují pocity viny a zvyšují pocit důvěry ke klientovi (Ondrášek a kol., 2018).

4.1.4 Zdravý životní styl

Sexuální pracovnice se snaží být pro klienty atraktivní, a proto se zajímají o cvičení a zdravější jídelníček. Nepravidelná pracovní doba a práce v noci, jim ale příliš neprospívá. Paradoxem je, že tyto ženy hovoří o zdravém životním stylu, ale zároveň užívají návykové látky. Většina sexuálních pracovnic zanedbává prevenci a k lékaři se dostaví až v případě příznaků nemoci, nepovažují zdravotní péči jako prioritu (Ondrášek a kol., 2018).

4.2 Psychické problémy

Sexuální pracovnice mají oproti ostatním ženám více psychických problémů. Tyto problémy mohou být příčinou, která je do prostředí sexbyznysu přivedla, ale většinou jsou následkem práce v sexbyznysu. Psychické problémy závisí na podmínkách, za jakých je prostituce vykonávána, zda je prostituce dobrovolná či nedobrovolná, zda se odehrává na ulici, v bytě či klubu. Následkem častého násilí až znásilnění se u sexuálních pracovnic objevují psychické poruchy, těmi jsou posttraumatická stresová porucha, disociativní porucha, deprese, porucha příjmu potravy a další (Ondrášek a kol., 2018).

Žena věnující se prostituci se nachází ve stálém stresu a strachu z násilí, kriminality, prozrazení identity apod., což má za následek snížení sebejistoty a pocitu bezpečí. Psychika ženy je tímto narušována a následkem mohou být deprese, sebepoškozování až sebevraždy (Dočkalová, 2016).

5 Sociální práce s prostituujícími osobami

5.1 Strategie a cíle sociální práce s prostitutkami

Sociální práce vymezuje dva základní přístupy v problematice prostituce. Těmi jsou zmírňování škod a resocializace (Matoušek a kol., 2010).

Každá organizace zaměřující se na práci s osobami provozujícími prostituci má stanoveny vlastní cíle. Téměř u všech organizací je však základ cílů shodný.

5.1.1 Zmírňování škod

Do těchto postupů patří: prevence pohlavně přenosných infekcí, prevence sociálního propadu, prevence kriminality, prevence (případně zprostředkování léčby) závislostí, pomoc klientkám při vytváření rodiny a rodinného zázemí (Matoušek a kol., 2010).

5.1.2 Resocializace a prevence návratu

Prostitutka opouštějící sexbyznys si musí osvojit disciplínu, režim, dochvilnost, smysl pro povinnost apod., aby mohla uspět v zaměstnání. Nejčastější skupinou, která vyhledá pomoc při hledání zaměstnání, jsou ženy, které mají základní vzdělání. Nabídka práce

pro tuto skupinu je velice omezená. Resocializace sebou nese finanční problémy. Ženy byly zvyklé na určitý komfort, co se týče oblečení, kosmetiky apod., také mají problém udržet domácnost po finanční stránce. Proto se často vracejí do sexbyznysu, jelikož neví, jakým jiným způsobem peníze vydělat. Sociální pracovník by měl pracovat v týmu zkušených spolupracovníků, práce individuálně je velmi nebezpečná. Pokud se žena do prostředí sexbyznysu vrátí, může sdělit svým pasákům jména pomáhajících. Pro prostitutky je někdy obtížné toto prostředí opustit. Bývá na ně kladen nátlak a výhrůžky ze strany pasáků či mafie (Matoušek a kol., 2010).

5.1.3 Organizace zaměřené na práci s osobami v sexbyznysu

Mezi hlavní organizace zaměřené na práci s osobami v sexbyznysu v ČR patří Rozkoš bez rizika, Ulice, La Strada, Magdala, Projekt Šance (Ondrášek a kol., 2018).

Rozkoš bez rizika (R-R)

Rozkoš bez rizika je nejznámější organizace v ČR zabývající se oblastí sexbyznysu. Působí od roku 1992. Cílovou skupinou této organizace jsou sexuální pracovnice, bývalé sexuální pracovnice, kterým zůstaly nevyřešené problémy a ženy které uvažují, že se stanou součástí sexbyznysu (Ondrášek a kol., 2018).

Ulice

Spolek Ulice poskytuje služby závislým a prostituujícím osobám ve zdravotní a sociální oblasti. Činností Ulice je prevence drogových závislostí a prostituce a léčba těchto závislostí. Služby jsou nabízeny anonymně a bezplatně (Parula, 2014).

La Strada

Jedná se o neziskovou nevládní organizaci. Cílem je pomoc osobám, které jsou ohroženy obchodováním a vykořisťováním nebo s nimi již obchodováno je. Mezi služby poskytované organizací La Strada patří sociální služby, prevence a vzdělávání. La Strada se také zabývá aktivitami, jejichž cílem jsou legislativní změny a ochrana práv a zájmů (Hronková, 2015).

5.2 Metody sociální práce s prostituujícími osobami

Metody se odvíjejí od prostředí, ve kterém se sociální pomoc provádí. Je třeba přizpůsobit vzhled i způsoby jednání konkrétní skupině prostitutek. I pouhý vzhled

sociálního pracovníka mu buď otevře nebo navždy uzavře prostor pro komunikaci (Matoušek a kol., 2010).

5.2.1 Streetwork

V oblasti sexuálních služeb nabízí zdravotnické služby, gynekologická vyšetření a poskytuje klientům kondomy. Náplní práce sociálního pracovníka v terénu je také sběr informací a monitoring situace (Matoušek a kol., 2010).

V rámci streetworku se uplatňuje Harm Reduction. Tento pojem představuje přístupy snižování či minimalizování poškození zdraví uživatelů drog, u kterých se nepředpokládá, že s užíváním přestanou. Cílem Harm Reduction je zmírnění škod, způsobených drogami na lidském zdraví. Jedná se např. o výměnu injekčních stříkaček, poradenství, distribuce kondomů (Mravčík, 2015).

Pomoc by měla probíhat tak, že sociální pracovník potenciální klientku pozdraví, představí se, představí služby jeho organizace a nabídne materiály, nemoralizuje a chová se neutrálně. Je třeba dávat pozor, aby žena nepovažovala nabízenou pomoc jako útok na svou osobu (Matoušek a kol., 2010).

5.2.2 Institucionální pomoc

Řadíme sem zařízení poskytující zdravotní psychosociální služby a případně jiné služby klientkám. V takovémto zařízení by měly pracovat pouze ženy, z důvodu vhodné atmosféry pro klientky. Jedná se o pomoc např. při vyplňování různých žádostí, psaní úředních dopisů apod. V případě, že klientka potřebuje psychickou oporu či se chce pouze vypovídat, pracuje s ní jedna pracovnice. Při řešení odchodu z prostituce je třeba týmové práce (Matoušek a kol., 2010).

6 Prostituce a veřejnost

Před koncem tisíciletí v ČR došlo k útlumu prostituce. Kluby v pohraničí snižovaly počty pracovníků, některé svou činnost ukončili úplně z důvodu záplav a uzavření hranic. Malé kluby byli nahrazeny velkými podniky. Postoj společnosti je tedy na jedné straně tolerantní, a přijímá prostituci jako určitý druh podnikání. Na straně druhé se ale bojí šíření sexuálně přenosných nemocí, přeje si zdanění prostituce a přeje si, aby

v prostituci byl jistý řád. Pohledy na ženy provozující prostituci jsou různé, jsou považovány buďto za oběti, nebo jimi někteří lidé opovrhují, či se snaží prostituci kriminalizovat (Matoušek a kol., 2010).

Dle výzkumu Husové (2017) většina respondentů považuje za prostituci sexuální styk za úplatu. Dále uvádí odpovědi, které se týkají pouze sexuálních služeb bez zmínky nároku na odměnu, či naopak odpovědi, že prostituce je veškeré poskytování vlastního těla za odměnu. Přibližně polovina těchto respondentů si pod pojmem prostituce představuje pouze ženy, druhá polovina ženy i muže. Pouze malá část respondentů si myslí, že prostituce sebou nenese žádná rizika, většina respondentů si myslí, že prostituce přináší mnoho rizik zdravotních, psychických i sociálních. Názor na prostituci má většina respondentů neutrální. Zhruba čtvrtina má k prostituci negativní postoj a osmina postoj pozitivní.

PRAKTICKÁ ČÁST

7 Úvod empirické části

7.1 Cíl práce a výzkumné otázky

Cílem práce je analýza informovanosti, názorů a zkušeností veřejnosti s prostitucí. Výzkum se skládá ze tří hlavních výzkumných otázek. Jaké znalosti a zkušenosti má veřejnost s prostitucí? Jaký je názor veřejnosti na prostituci? Jaký je názor veřejnosti na legalizaci prostituce?

7.2 Metodologie výzkumu

Praktická část bakalářské práce je tvořena pomocí kvantitativního výzkumu, který byl realizován technikou anonymního dotazníkového šetření. Podstatou kvantitativního výzkumu je práce s vysokým počtem respondentů. V dotazníkovém šetření je sběr odpovědí rychlý a díky vysokému počtu respondentů jsou výsledky výzkumu přesnější.

Dotazníkové šetření bylo realizováno online formou. V úvodu byli respondenti seznámeni s účely dotazníku a tématem práce. Dotazník obsahuje 21 uzavřených otázek z toho se 18 otázek týká hlavního tématu práce a zbylé 3 otázky byly demografické. Dotazník se skládá z uzavřených a polootevřených otázek.

Sběr dat probíhal v měsíci dubnu roku 2020. Vzhledem k vyhlášenému nouzovému stavu v ČR, byl sběr dat proveden online formou. Dotazník byl vytvořen na webu Survio.com a následně sdílen a rozeslán na sociálních sítích, aby k dotazníku měli přístup respondenti obou pohlaví a všech věkových kategorií.

7.3 Výzkumný soubor

Výzkumný soubor je tvořen obyvateli České republiky ve věku 18 let a více. Celkový počet respondentů je 150, z toho 50 mužů a 100 žen. Průzkumu se tedy zúčastnilo více žen, a to dvě třetiny z celkového počtu respondentů a pouze třetina mužů. Z hlediska věku je nejvíce početná kategorie 25-45 let, a to 53,3 % (80), dále se 30,7 % je to kategorie 18-25 let (46), kategorie 45-66 let má 12 % (18) respondentů a kategorie 66 a více let pouhá 4 % (6). 56 % respondentů (84) uvedlo, že žijí ve městě a zbylých 44 % respondentů (66) v obci.

8 Analýza výsledků výzkumu

Otázky v dotazníku byly vytvořeny na základě tří okruhů výzkumu.

8.1 Znalosti a zkušenosti veřejnosti s prostitucí

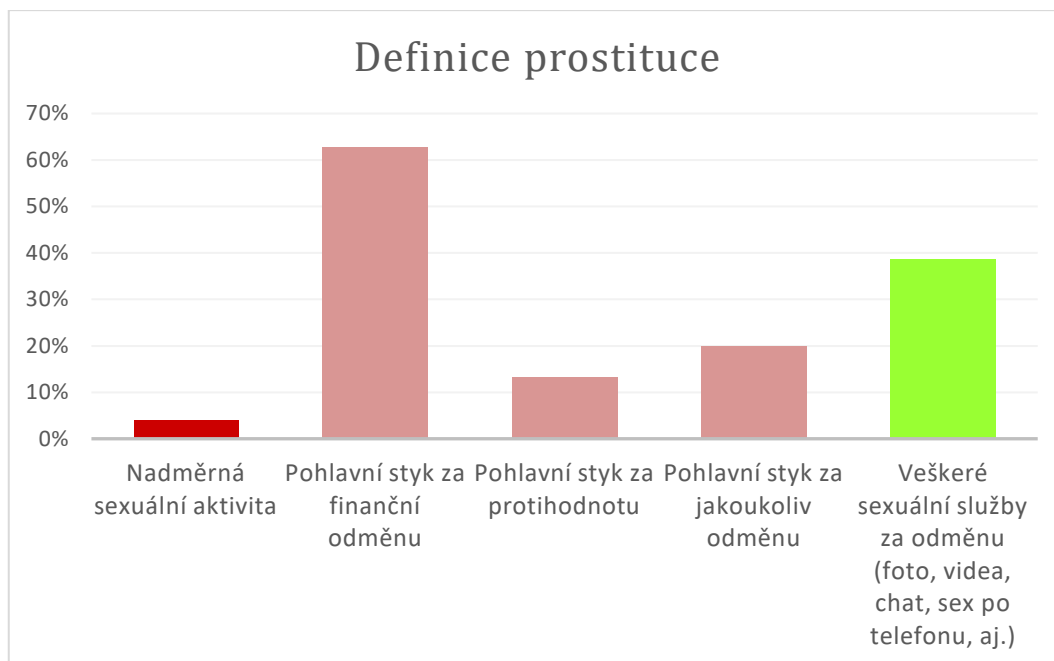
Tento okruh se týká vědomostí veřejnosti o prostituci, jako je její definice, znalost organizací zabývajících se pomocí prostituujícím osobám, či vlastní zkušenosti.

8.1.1 Definice prostituce

Prostituce je specifický druh podnikání. Jedná se o poskytování sexuálních služeb jiným osobám za úplatu. Nemusí jít pouze o klasickou soulož, ale zahrnuje všechny způsoby ukájení pohlavního pudu na těle jiné osoby, pokud jsou prováděny za úplatu. Úplatou se nerozumí pouze finanční podoba, ale i získání určité výhody, protislužba či protekce (Chmelík, 2003).

Respondenti měli možnost zvolit více odpovědí. Nejčastější zvolenou možností je odpověď, že prostituce je pohlavní styk za finanční odměnu, tuto odpověď zvolilo 62,7 % (94). Tato odpověď není zcela správně, jelikož prostituce je poskytování sexuálních služeb za jakoukoli formu odměny. Další nejčastější odpověď, veškeré sexuální služby za odměnu (foto, videa, chat, sex po telefonu, aj.), zvolilo 38,7 % (58) respondentů. Tato definice je zcela správně, poněvadž uvádí veškeré sexuální služby za odměnu (ne pouze finanční). Možnost, že prostituce je pohlavní styk za jakoukoli odměnu, zvolilo 20 % (30) respondentů. O něco méně respondentů odpovědělo, že prostituce je pohlavní styk za protihodnotu, a to 13,3 % (20) respondentů. Tyto dvě možnosti též nejsou zcela správně. Pouze varianta, že prostituce je nadměrná sexuální aktivita, je zcela nesprávná. Odpovědělo tak pouze 4 % (6) respondentů. Z toho vyplývá, že veřejností nejvíce uznávaná definice prostituce je samotný pohlavní styk za čistě finanční odměnu. Je to tedy odpověď neúplná. Prostituce obsahuje veškeré sexuální služby za jakoukoli odměnu, tuto přesnou definici uvedlo, jak již bylo zmíněno, 38,7 % (58), tedy méně jak polovina respondentů.

V grafu níže je znázorněná špatná odpověď červenou barvou, přijatelné odpovědi růžovou a správná odpověď zelenou barvou.

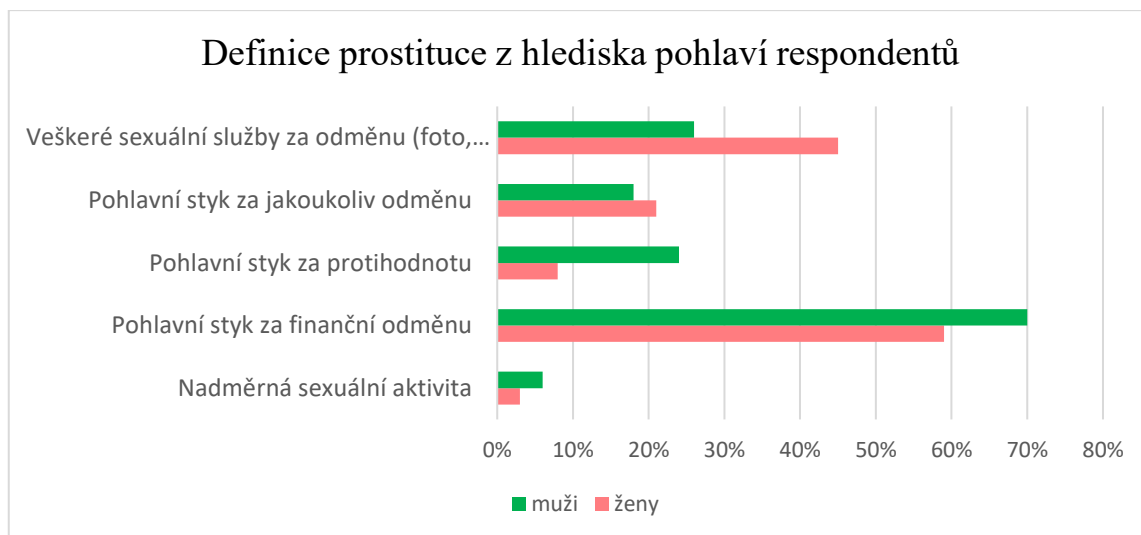

Graf 1 Definice prostituce

Zdroj: vlastní

Další graf se zaměřuje na genderové rozdělení veřejnosti. Jak je již zmíněno výše, žen se zúčastnilo 100 a mužů 50. U žen má největší počet odpovědí definice: pohlavní styk za finanční odměnu, 59 % (59) žen, následuje: veškeré sexuální služby za odměnu (foto, videa, chat, sex po telefonu, aj.), 45 % (45) žen, pohlavní styk za jakoukoli odměnu, 21 % (21) žen, pohlavní styk za protihodnotu, 8 % (8) žen a nejmenší počet odpovědí má varianta: nadměrná sexuální aktivita, 3 % (3).

U mužů na prvním místě zůstává odpověď, že prostituce je pohlavní styk za finanční odměnu, a to s počtem odpovědí 70 % (35), opět následuje s počtem 26 % (13) respondentů odpověď veškeré sexuální služby za odměnu (foto, videa, chat, sex po telefonu, aj.), nyní se pořadí mění a 24 % (12) respondentů odpovědělo, že prostituce je pohlavní styk za protihodnotu, další odpovědi je pohlavní styk za jakoukoli odměnu, toto si myslí 18 % (9) respondentů, nejnižší počet respondentů, a to 6 % (3), zvolil variantu nadměrná sexuální aktivita.

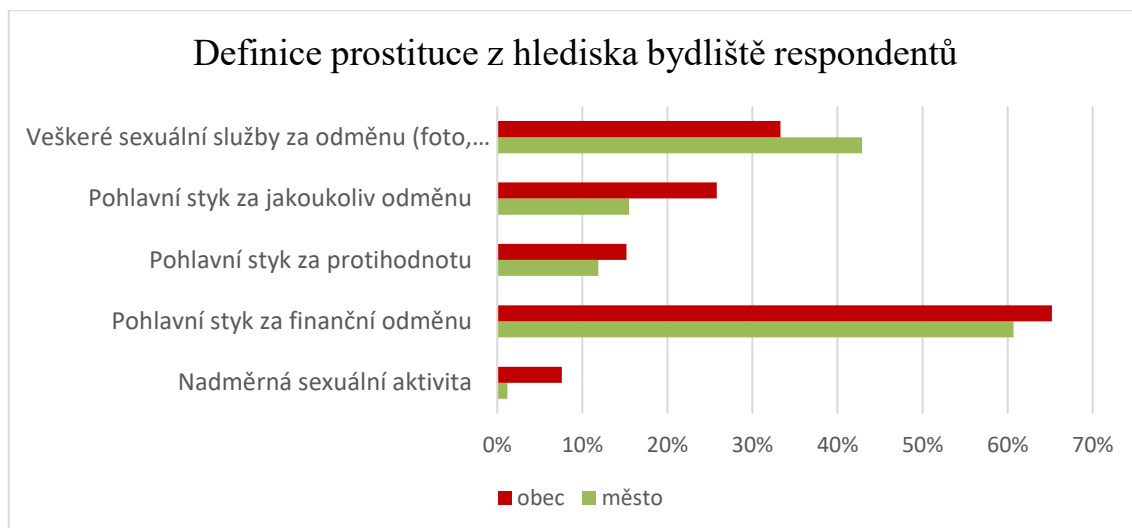

Graf 2 Definice prostituce z hlediska pohlaví respondentů

Zdroj: vlastní

Graf 3 zobrazuje, jak problematiku prostituce vnímá obyvatelstvo ve městě a v obci. Ve městě žije 84 respondentů, tedy 56 %, v obci 66 respondentů, 44 %. U obyvatel města je na prvním místě též odpověď pohlavní styk za finanční odměnu, takto odpovědělo 60,7 % (51) respondentů, pouze 1,2 % (1) odpovědělo možnost nadměrná sexuální aktivita. Veškeré sexuální služby za odměnu (foto, videa, chat, sex po telefonu, aj.) zvolilo 42,9 % (36) respondentů. Pohlavní styk za jakoukoliv odměnu odpovědělo 15,5 % (13) respondentů a poslední variantu pohlavní styk za protihodnotu, zvolilo 11,9 % (10) respondentů.

Obyvatelé obce též nejčastěji vybrali na téma definice prostituce variantu pohlavního styku za finanční odměnu, 65,2 % (43) respondentů zvolilo tuto variantu. Také nejméně volená odpověď byla stejná jako u obyvatel města, nadměrná sexuální aktivita, a takto odpovědělo 7,6 % (5) respondentů. Tedy poměrně větší část než u obyvatel města, z toho tedy vyplývá, že obyvatelé obce častěji označují promiskuitní osoby za prostitující. Variantu veškeré sexuální služby za odměnu (foto, videa, chat, sex po telefonu, aj.) vybralo 33,3 % (22) respondentů, pohlavní styk za protihodnotu 15,2 % (10) respondentů a pohlavní styk za jakoukoliv odměnu 25,8 % (17) respondentů.

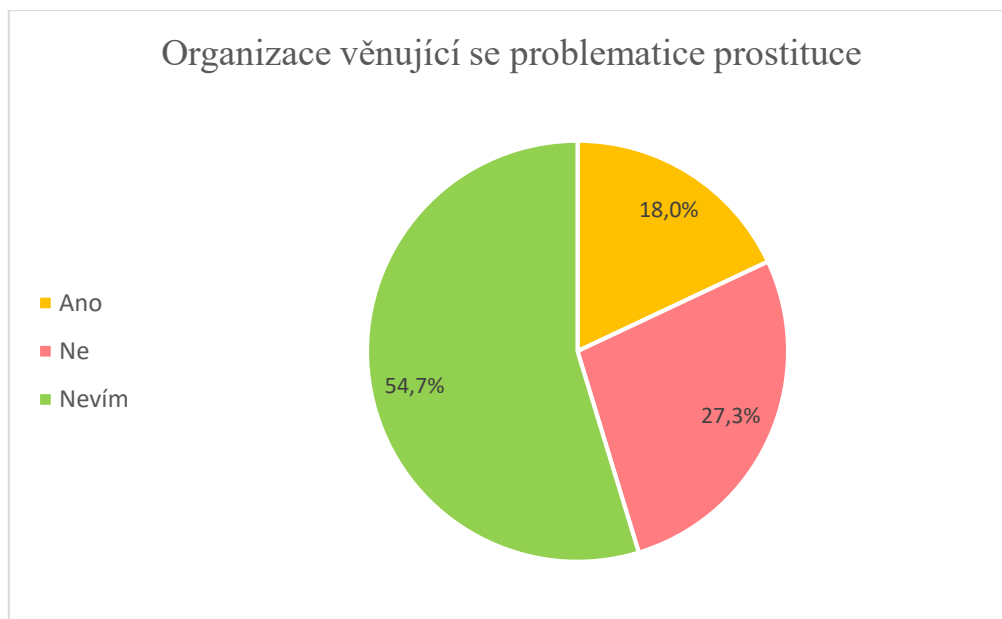

Graf 3 Definice prostituce z hlediska bydliště respondentů

Zdroj: vlastní

8.1.2 Organizace věnující se problematice prostituce

Z výsledků vyplívá, že povědomí veřejnosti o organizacích pomáhajících prostituujícím osobám není příliš vysoké, více jak polovina respondentů totiž odpověděla, že neví, a to celkem 54,7 % (82) respondentů. Téměř třetina respondentů si myslí, že se prostituujícím osobám dostatek organizací nevěnuje, těchto respondentů je 27,3 % (41). Pouze 18 % (27) respondentů si myslí, že se prostituujícím osobám věnuje dostatek organizací. Většina respondentů tedy tyto organizace vůbec nezná, nebo usuzuje, že jich není dostatek.

Graf 4 Organizace věnující se problematice prostituce

Zdroj: vlastní

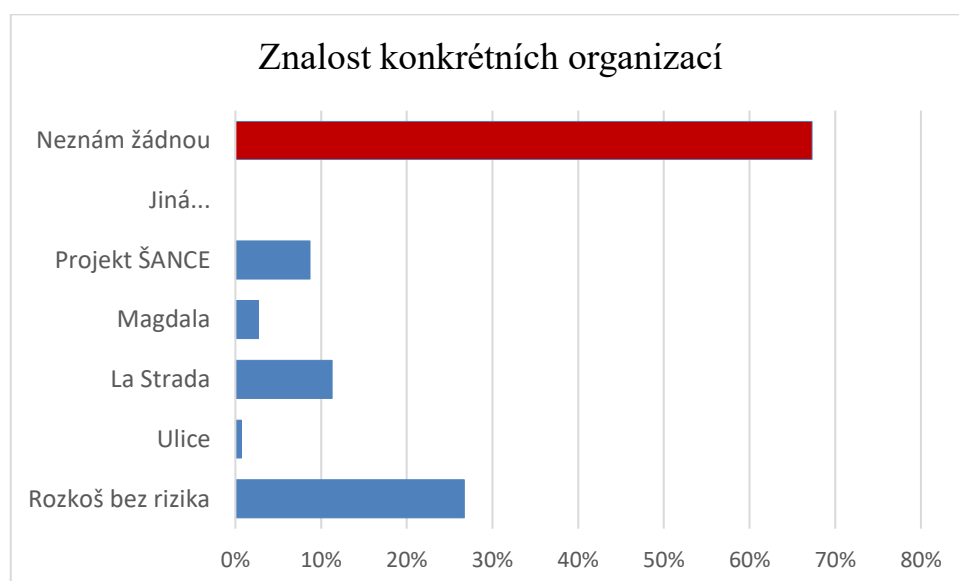
Ženy odpověděly v 53 % (53) případech že neví, zda se věnuje prostituujícím osobám dostatek organizací, což je o něco více než polovina. 32 % (32) žen odpovědělo že ne, a pouze 15 % (15) žen odpovědělo ano.

Z mužů odpovědělo, že neví, 58 % (29) respondentů, odpověď ne zvolilo 18 % (9), mužů a ano odpovědělo 24 % (12) mužů. Z toho plyne že o 9 % více mužů, než žen si myslí, že se prostituujícím osobám věnuje dostatek organizací.

Obyvatelé města ve 52,4 % (44) neví, zda se věnuje prostituujícím osobám dostatek organizací. 27,4 % (23) respondentů žijících ve městě si myslí, že ne a 20,2 % (17) respondentů odpovědělo ano.

Obyvatelé obce jsou na tom poměrně stejně, 57,6 % respondentů (38) neví, 27,3 % (18) respondentů zvolilo odpověď ne a 15,2 % (10) respondentů odpovědělo ano. Na základě analýzy této otázky můžeme tedy říci, že veřejnost není o organizacích věnujících se problematice prostituce dostatečně informována, jelikož více než polovina zvolila odpověď nevím.

Informovanost o konkrétních organizacích vypadá následovně. Celé dvě třetiny, 67,3 % (101) respondentů, odpověděly, že neznají žádnou. Nejznámější organizací je Rozkoš bez rizika, tu zná 26,7 % (40) respondentů, další je La Strada, kterou zvolilo 11,3 % (17) respondentů, projekt ŠANCE 8,7 % (13) respondentů, Magdala 2,7 % (4) respondentů a Ulice 0,7 % (1) respondentů.

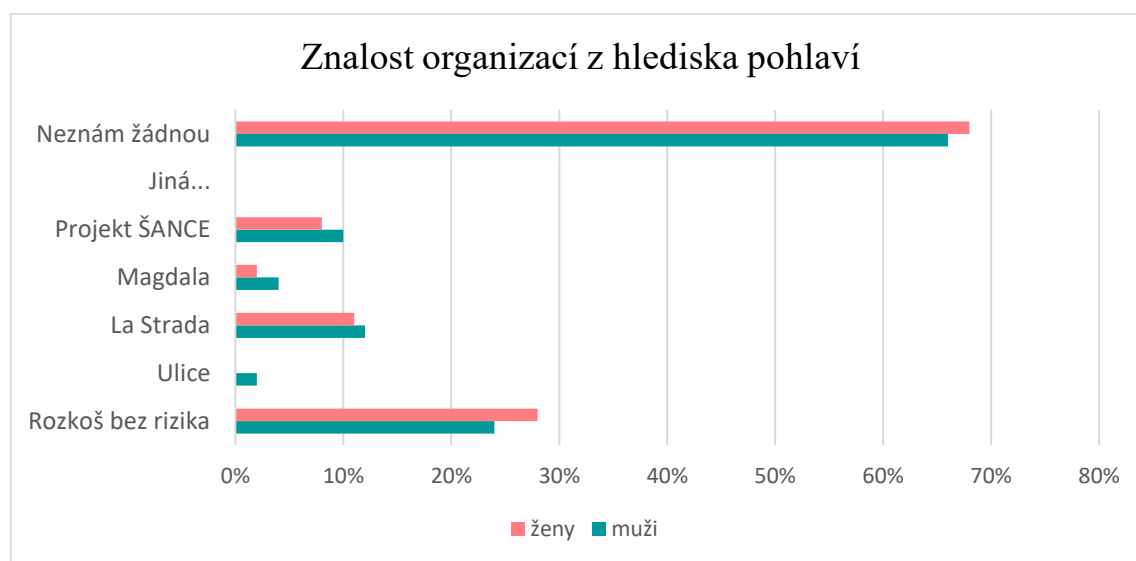

Graf 5 Znalost konkrétních organizací

Zdroj: vlastní

68 % (68) respondentek nezná žádnou organizaci, Rozkoš bez rizika zná 28 % (28) žen, organizaci La strada zná 11 % (11) žen, projekt ŠANCE 8 % (8) žen, organizaci Magdala znají 2 % (2) žen a organizaci Ulice žádná.

Muži odpovídali následovně: Neznám žádnou 66 % (33) respondentů, Rozkoš bez rizika 24 % (12) respondentů, La Strada 12 % (6) respondentů, projekt ŠANCE 10 % (5) respondentů, Magdala 4 % (2) respondentů, Ulice 2 % (1) respondentů. Znalost organizací z hlediska pohlaví je tedy na stejné úrovni.

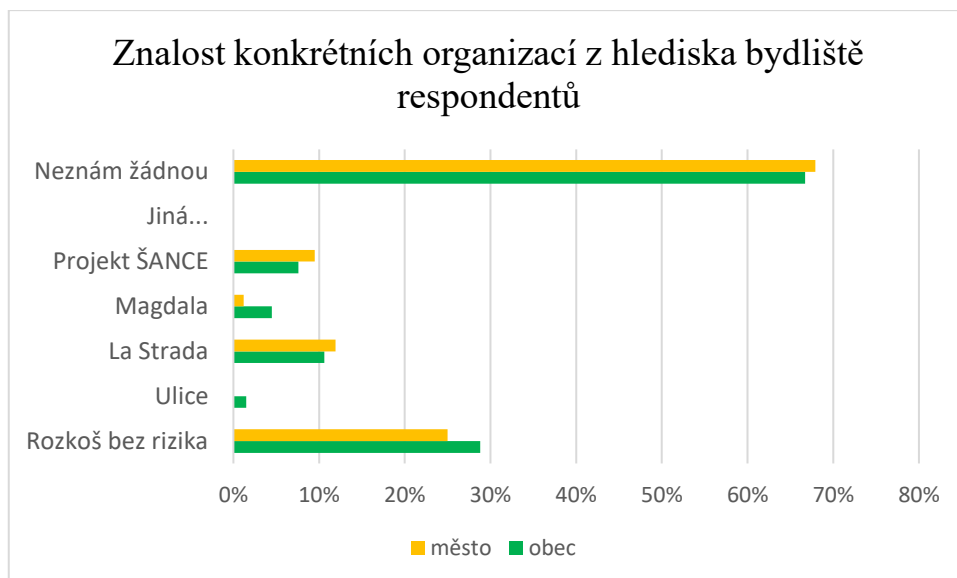

Graf 6 Znalost konkrétních organizací z hlediska pohlaví

Zdroj: vlastní

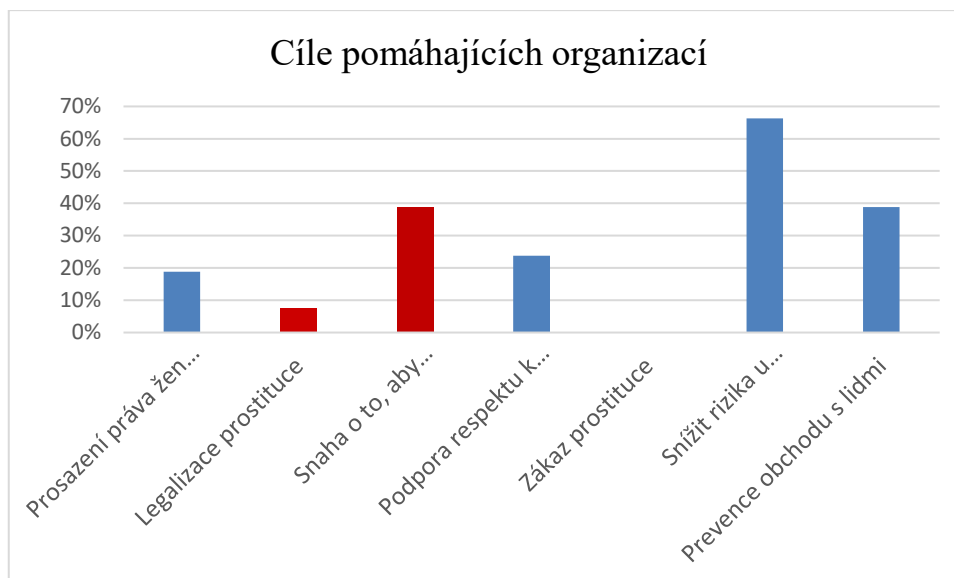
Respondenti žijící ve městě volili v 67,9 % (57) případech, že neznají žádnou organizaci, Rozkoš bez rizika zná 25 % (21) respondentů, organizaci La Strada zná 11,9 % (10) respondentů, Projekt ŠANCE 10,5 % (8) respondentů a organizaci Magdala 1,2 % (1) respondentů, organizaci Ulice nezná žádný respondent.

Obyvatelé obce odpovídali následovně: neznám žádnou organizaci 66,7 % (44) respondentů, Rozkoš bez rizika 28,8 % (19) respondentů, La Strada 10,6 % (7) respondentů, Projekt ŠANCE 7,6 % (5) respondentů, Magdala 4,5 % (3), Ulice 1,5 % (1)

Graf 7 Znalost konkrétních organizací z hlediska bydliště respondentů Zdroj: vlastní

Respondenti dále volili cíl organizací pomáhajících prostituujícím osobám. U této otázky bylo možné zvolit více odpovědí. Nejčastěji respondenti volili jako cíl snižování rizik u prostituujících osob, a to 66,3 % (53) respondentů. Dále: prevence obchodu s lidmi 38,8 % (31) respondentů, snaha o to, aby prostituující osoby opustily prostředí prostituce 38,8 % (31) respondentů, podpora respektu k ženám, které provozují prostituci 23,8 % (19), prosazení práva žen provozujících prostituci 18,8 % (15). Naopak žádný respondent neodpověděl variantu zákaz prostituce, nejméně respondentů, 7,5 % (6), zvolilo legalizaci prostituce. Lze tedy říci, že většina klientů odpověděla správně. Špatně jsou pouze odpovědi: zákaz prostituce, legalizace prostituce a snaha o to, aby prostituující osoby opustily prostředí prostituce. Tyto možnosti neuvádí jako cíl žádná organizace pomáhající osobám, které provozují prostituci.

Graf 8 Cíle pomáhajících organizací

Zdroj: vlastní

Z žen odpovědělo 70 % (35) respondentek snížení rizik u prostituujících osob. Druhý největší počet respondentek zvolilo prevenci obchodu s lidmi, 36 % (18). Nejméně respondentek odpovědělo, že cílem je legalizace prostituce, 8 % (4).

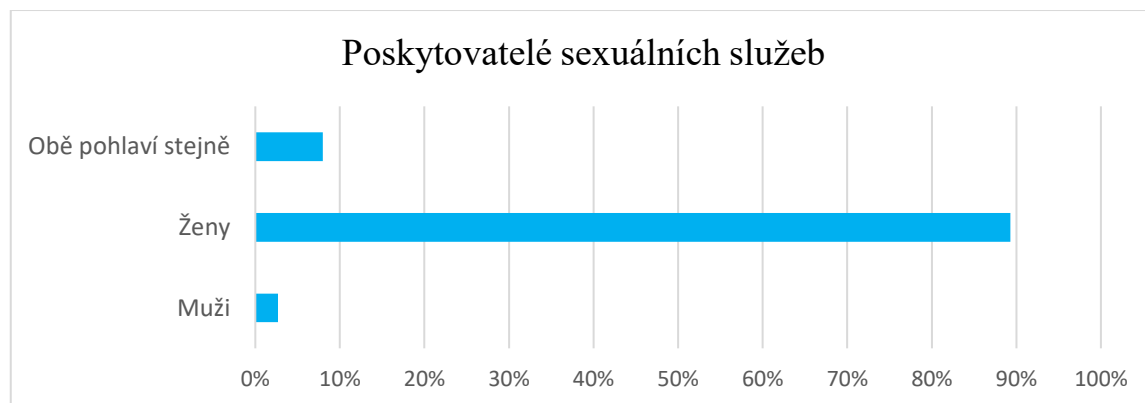
Z mužů opět nejvíce respondentů odpovědělo že cílem je snížení rizik u prostituujících osob, odpovědělo tak 60 % (18) respondentů, jen o něco méně respondentů, a to 50 % (15), zvolilo odpověď: snaha o to, aby prostituující osoby opustily prostředí prostituce. Nejméně respondentů zvolilo jako cíl legalizaci prostituce, učinilo tak 6,7 % (2) respondentů.

Obyvatelé města odpověděli následovně. Varianta snížit rizika u prostituujících osob má 66 % (31) odpovědí, na druhém místě je prevence obchodu s lidmi, 42,6 % (20) odpovědí. Nejméně odpovědí má opět varianta legalizace prostituce, a to 12,8 % (6).

Cíl snížit rizika u prostituujících osob vybralo 66,7 % (22) respondentů žijících v obci, druhý největší počet respondentů má snaha o to, aby prostituující osoby opustily prostředí prostituce, a to 45,5 % (15) respondentů. Odpověď legalizace prostituce nevybral žádný respondent a nejméně respondentů zvolilo prosazení práva žen provozujících prostituci, a to 24,2 % (8) respondentů.

8.1.3 Poskytování sexuálních služeb

Většina respondentů, přesně 89,3 % (134), odpověděla, že častěji poskytují sexuální služby ženy. 8 % (12) respondentů odpovědělo, že sexuální služby poskytují obě pohlaví stejně, a pouze 2,7 % (4) respondentů odpovědělo, že častěji poskytují sexuální služby muži. Z toho vyplývá, že v povědomí veřejnosti se tomuto “řemeslu“ věnují hlavně ženy.

Graf 9 Poskytovatelé sexuálních služeb

Zdroj: vlastní

U žen respondentek je tomu následovně: 94 % (94) respondentek si myslí, že sexuální služby za úplatu poskytují častěji ženy, pouze 3 % (3) respondentek odpověděla, že častěji poskytují sexuální služby muži a 3 % (3) žen odpověděla, že obě pohlaví poskytují sexuální služby stejně často.

Muži odpovídali značně jinak. Mužů si, na rozdíl od žen, myslí pouze 80 % (40), že sexuální služby poskytují častěji ženy. 18 % (9) mužů odpovědělo, že obě pohlaví poskytují sexuální služby stejně a pouze 2 % (1) mužů odpověděla, že častěji poskytují tyto služby muži.

Obyvatelé města si myslí ve 91,7 % (77), že sexuální služby poskytují častěji ženy. 4,8 % (4) respondentů si myslí, že obě pohlaví poskytují sexuální služby stejně a 3,6 % (3) respondentů si myslí, že častěji muži.

Názory obyvatel obce se mírně liší, 86,4 % (57) respondentů zastává názor, že ženy poskytují sexuální služby častěji, 12,1 % (8) respondentů si myslí, že obě pohlaví jsou na tom stejně a 1,5 % (1) respondentů odpovědělo, že častěji poskytují tyto služby muži.

Další graf zobrazuje, zda respondenti znají někoho, kdo poskytoval či poskytuje sexuální služby za úplatu. Většina respondentů nezná nikoho, kdo by poskytoval sexuální služby, těchto respondentů je 45,3 % (68), druhý nejvyšší počet odpovědí má odpověď ano, jedná se o opakovanou záležitost, takto odpovědělo 28 % (42) respondentů, 19,3 % (29) respondentů odpovědělo, že si nejsou jistí a 7,3 % (11) respondentů zná někoho kdo poskytl sexuální službu pouze jednou.

Graf 10 Poskytování sexuálních služeb

Zdroj: vlastní

50 % (50) žen nezná nikoho, kdo poskytuje sexuální služby, 24 % (24) žen zná někoho, kdo poskytuje tyto služby pravidelně, 18 % (18) žen si není jistých a 8 % (8) žen zná někoho, kdo poskytl sexuální službu jedenkrát.

U mužů je tomu značně jinak. Stejný počet respondentů zvolilo tyto varianty: Ne; Ano, jedná se o opakovanou záležitost. Počet respondentů u těchto odpovědí je 36 % (18). 22 % (11) respondentů odpovědělo, že si nejsou jistí a 6 % (3) respondentů zná někoho, kdo poskytl tuto službu jednou za život.

U obyvatel města má opět nejvyšší počet odpovědí varianta, že neznají nikoho, kdo poskytuje sexuální služby, a to 41,7 % (35) respondentů. 31 % (26) respondentů zná někoho, kdo poskytuje tyto služby opakovaně, 17,9 % (15) respondentů si není jisto a 9,5 % (8) respondentů zná někoho, kdo tuto službu poskytl jednorázově.

50 % (33) obyvatel obce nezná nikoho, kdo poskytuje sexuální služby. 24,2 % (16) respondentů zná někoho, kdo poskytuje tyto služby opakovaně, 21,2 % (14)

respondentů odpovědělo, že si nejsou jistí a 4,5 % (3) respondentů zná někoho kdo poskytl tuto službu jednorázově.

Graf 11 zobrazuje, zda respondenti znají někoho, kdo naopak využil, či využívá sexuální služby za úplatu. Většina respondentů odpověděla, že nezná nikoho, a to 37,3 % (56) respondentů. 24,7 % (37) respondentů zná někoho, kdo tyto služby využívá opakovaně, 19,3 % (29) respondentů někoho, kdo využil tuto službu jedenkrát a 18,7 % (28) respondentů si není jistých.

Graf 11 *Využívání sexuálních služeb*

Zdroj: vlastní

Žen odpovědělo 45 % (45), že neznají nikoho, kdo sexuální služby využívá, 21 % (21) žen zná někoho, kdo tyto služby využil jednou, 17 % (17) žen zná někoho, kdo tyto služby využívá opakovaně a též 17 % (17) žen odpovědělo, že si nejsou jisté.

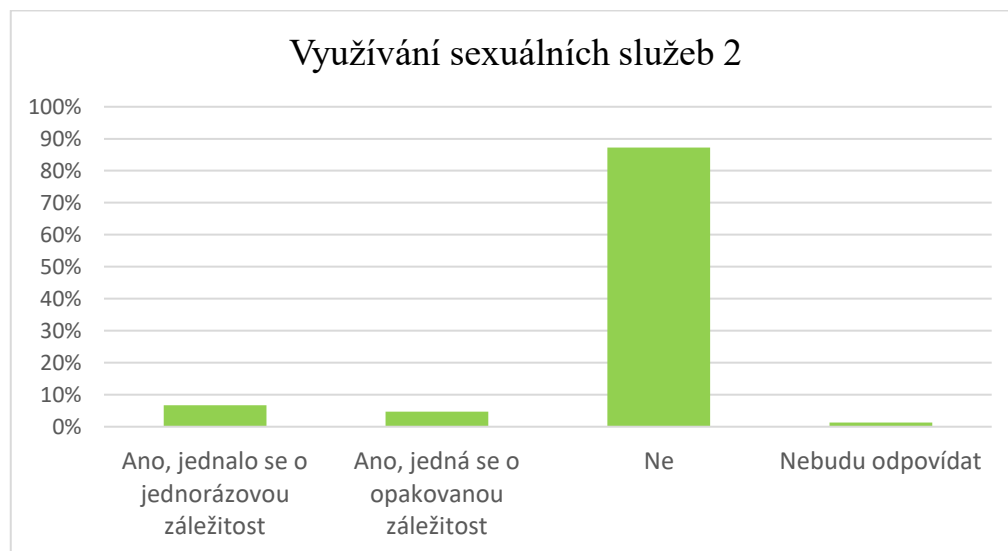
Zcela jinak je tomu u mužů. 40 % (20) mužů zná někoho, kdo využívá sexuální služby opakovaně, 22 % (11) mužů nezná nikoho, též 22 % (11) mužů si není jisto a 16 % (8) mužů zná někoho, kdo tyto služby využil jednorázově.

Obyvatelé města odpověděli následovně: Většina, 35,7 % (30) respondentů, nezná nikoho, kdo využívá sexuální služby, 25 % (21) respondentů zná někoho, kdo tyto služby využívá opakovaně, 22,6 % (19) respondentů zná někoho, kdo využil tuto službu jednorázově a 16,7 % (14) respondentů zvolilo odpověď, že si nejsou jistí.

Obyvatelé obce odpověděli rozdílně. 39,4 % (26) respondentů odpovědělo, že nezná nikoho takového, 24,2 % (16) respondentů zná někoho, kdo využívá sexuální služby

opakovaně. Zde už se odpovědi liší, 21,2 % (14) respondentů si není jisto a 15,2 % (10) respondentů zná někoho, kdo využil tuto službu jednorázově.

Zda respondenti využívají sexuální služby za úplatu je otázka osobnější, a respondenti volili odpovědi takto: 87,3 % (131) respondentů odpovědělo, že nikdy nevyužili sexuálních služeb, 6,7 % (10) respondentů odpovědělo, že využili sexuální službu jednou, 4,7 % (7) respondentů opakovaně a 1,3 % (2) respondentů odmítlo odpovědět.

Graf 12 Využívání sexuálních služeb 2

Zdroj: vlastní

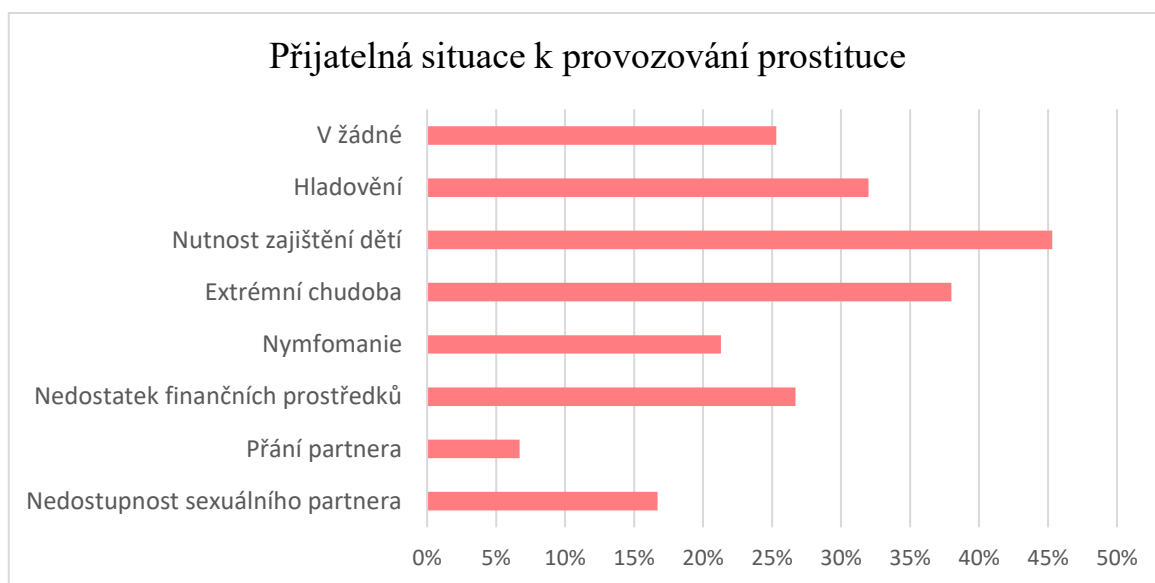
Téměř všechny ženy, nikdy nevyužily sexuálních služeb, 99 % (99) žen, pouze 1 % (1) žen odmítlo odpovědět.

U mužů se odpovědi značně liší. 64 % (32) mužů odpovědělo, že nikdy nevyužili sexuální služby za úplatu, 20 % (10) mužů využilo sexuální službu jednou, 14 % (7) mužů využívá tyto služby opakovaně a 2 % (1) mužů odmítla odpovědět. Z výzkumu tedy vyplívá, že sexuální služby využívají převážně muži.

U obyvatel města odpovědělo 89,3 % (75) respondentů, že nikdy nevyužili sexuální služby za úplatu, 7,1 % (6) odpovědělo, že využili sexuální službu jednou, 2,4 % (2) využívají sexuálních služeb opakovaně a 1,2 % (1) odmítlo odpovědět.

Z výsledků vyplívá, že obyvatelé obce využívají sexuální služby za úplatu častěji. 84,8 % (56) respondentů odpovědělo, že nikdy nevyužili sexuální službu za úplatu. 7,6 % (5) respondentů využívá sexuální služby opakovaně, 6,1 % (4) respondentů využilo tuto službu jedenkrát a 1,5 % (1) respondentů odmítlo odpovědět.

Následuje graf, který zobrazuje odpovědi respondentů na dotaz, kdy je poskytování prostituce pro respondenty přijatelné. U této otázky měli respondenti možnost zvolit více odpovědí. Nejpríjatelnější je pro respondenty poskytování prostituce za účelem zajištění dětí, takto odpovědělo 45,3 % (68) respondentů. Druhá nepřijatelnější situace je, když se jedinec ocitne v extrémní chudobě, 38 % (57) respondentů. Hladovění zvolilo jako odpověď 32 % (48) respondentů. Nedostatek finančních prostředků odpovědělo 26,7 % (40) respondentů. 25,3 % (38) respondentů odpovědělo, že v žádné situaci není prostituce přijatelná. 21,3 % (32) respondentů zvolilo odpověď nymfomanie. Nedostupnost sexuálního partnera jako důvod k prostituci vnímá 16,7 % (25) respondentů a přání partnera 6,7 % (10) respondentů. Většina respondentů tedy vnímá prostituci za přijatelnou z důvodu zajištění dětí a nutné obživy. Nejméně respondentů zvolilo odpovědi týkající se partnera, a to buďto jeho nedostupnost nebo naopak jeho přání.

Graf 13 Přijatelná situace k provozování prostituce

Zdroj: vlastní

U žen je pořadí počtu odpovědí téměř stejné jako u celkových výsledků. 42 % (42) žen zvolilo jako přijatelnou variantu nutnost zajištění dětí a 37 % (37) žen zvolilo extrémní chudobu. Dále hladovění odpovědělo 29 % (29) žen. 28 % (28) žen uvedlo, že žádná situace není přijatelná pro prostituování. Nedostatek finančních prostředků jako důvod k prostituci vidí 22 % (22) žen. 18 % (18) žen zvolilo jako přijatelný důvod nymfomani. 11 % (11) žen považuje za přijatelné, prostituování v případě nedostupnosti partnera a 5 % (5) žen v případě přání partnera.

U mužů jsou výsledky oproti ženám rozdílné, procenta u jednotlivých odpovědí se výrazně liší. Nejvyšší počet respondentů zvolil opět odpověď nutnost zajištění dětí, takto učinilo 52 % (26) respondentů. Druhou nejčastější odpovědí je opět extrémní chudoba, 40 % (20) respondentů. Následuje 36 % (19) respondentů s odpovědí hladovění a 36 % (18) s odpovědí nedostatek finančních prostředků. Další jsou se stejným počtem respondentů odpovědi: nymfomanie a nedostupnost sexuálního partnera. Tyto dvě odpovědi zvolilo 28 % (14) respondentů. 20 % (10) respondentů nepovažuje žádnou situaci vedoucí k prostituci za přijatelnou. A 10 % (5) respondentů vidí jako přijatelnou situaci přání partnera.

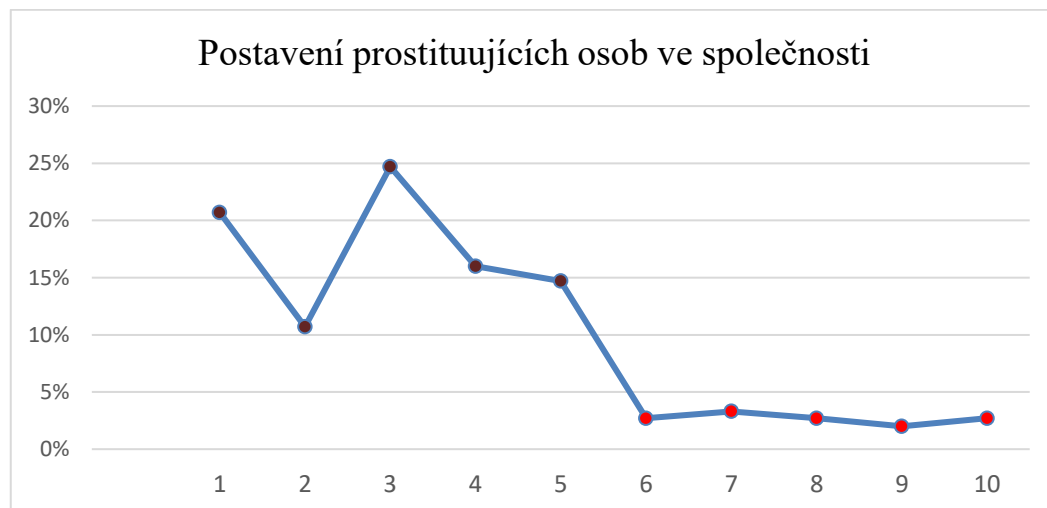
Následují odpovědi od obyvatel města. Nutnost zajištění dětí odpovědělo nejvíce respondentů, a to 52,4 % (44), dále nejvíce respondentů zvolilo extrémní chudobu, těch bylo 42,9 % (36). Hladovění zvolilo 36,9 % (31) respondentů. Nedostatek finančních prostředků 31 % (26) respondentů, nymfomanií 21,4 % (18) respondentů. 20,2 % (17) respondentů odpovědělo, že v žádné situaci není prostituce přijatelná. Nedostupnost sexuálního partnera jako odpověď vybralo 15,5 % (13) respondentů a přání partnera vybralo 4,8 % (4) respondentů.

U obyvatel obce jsou výsledky výrazně odlišné. Největší počet respondentů zvolil opět jako přijatelnou situaci k provozování prostituce nutnost zajištění dětí, přesně 36,4 % (24) respondentů. Extrémní chudobu jako přijatelnou situaci zvolilo 31,8 % (21) respondentů, též 31,8 % (21) respondentů odpovědělo že žádná situace není přijatelná k takovému jednání. Hladovění zvolilo 25,8 % (17) respondentů jako přijatelnou situaci. Nedostatek finančních prostředků a též nymfomanií zvolilo 21,2 % (14) respondentů. Nedostupnost sexuálního partnera vidí jako přijatelnou situaci 18,2 % (12) respondentů a přání partnera 9,1 % (6) respondentů.

8.2 Názor veřejnosti na prostituci

Dále měli respondenti hodnotit postavení prostituujících osob ve společnosti na škále od 1 do 10 (1 – nejnižší postavení, 10 – nejvyšší postavení). Nejvíce respondentů odpovědělo, že mají prostituující osoby poměrně nízké postavení ve společnosti, 24,7 % (37) respondentů zvolilo na stupnici číslo 3. Naopak nejméně respondentů zvolilo vysoké postavení, číslo 9 na stupnici, těchto respondentů byla 2 % (3). Celkově

respondenti volili častěji nižší čísla, tedy nižší postavení. Jak lze vidět na grafu, od čísla 5 směrem k 1 je značně více odpovědí než od čísla 6 směrem k 10.

Graf 14 *Postavení prostituujících osob ve společnosti*

Zdroj: vlastní

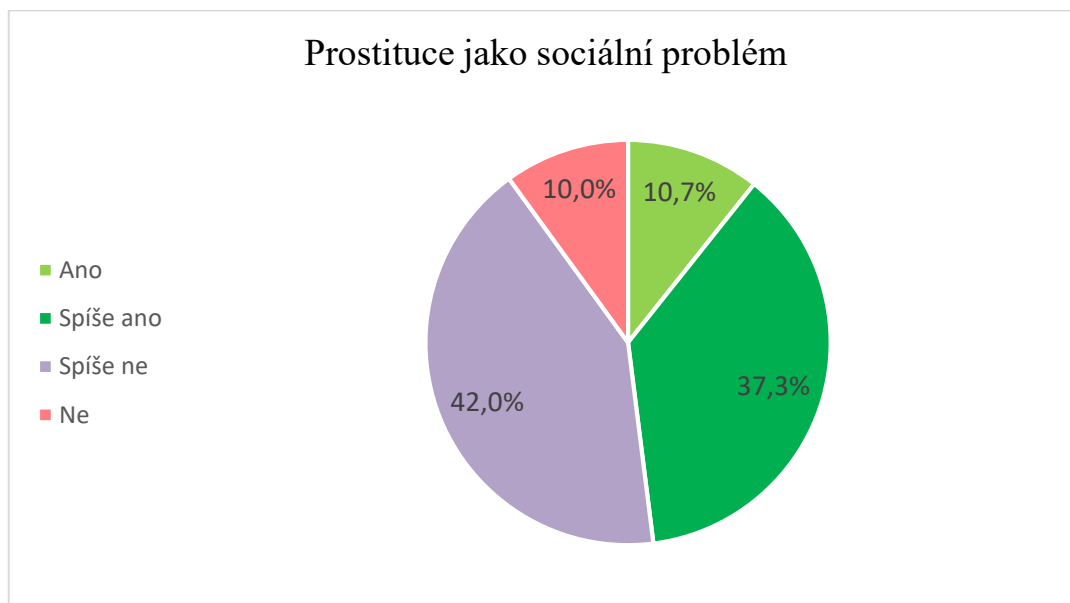
Odpovědi žen vypadají následovně. Nejvíce žen, a to 25 % (25) zvolilo hodnocení 3 a 1, tedy nízké postavení prostituujících osob. Dále 14 % (14) žen zvolilo hodnocení 4 a 5, což je pořád nižší postavení. Hodnocení 10, 9 a 8 (nejvyšší postavení) má po jedné odpovědi, tedy každé zvolilo 1 % (1) respondentek.

Výsledky u mužů jsou poněkud rozdílné. 24 % (12) respondentů zvolilo hodnocení 3, 20 % (10) respondentů hodnocení 4. Žádný respondent neodpověděl hodnocení 6 a nejméně respondentů, 4 % (2), zvolilo hodnocení 7 a 9. V souhrnu tedy můžeme říci, že u muži vnímají postavení prostituujících osob ve společnosti na vyšší úrovni než ženy.

Obyvatelé města zvolili nejčastěji hodnocení 3, a to ve 23,8 % (20), dále hodnocení 1 v 21,4 % (18). Hodnocení 8 nezvolil žádný respondent a nejméně respondentů zvolilo hodnocení 9 a 10, každou z těchto variant zvolilo 1,2 % (1).

Hodnocení u obyvatel obce se poněkud liší. Nejčastěji opět odpověděli hodnocení 3, takto odpovědělo 25,8 % (17) respondentů. Dalšími nejčastějšími odpověďmi byla hodnocení 1 a 4 po 19,7 % (13) respondentech. Žádný respondent nezvolil hodnocení 6 a 1,5 % (1) respondentů zvolilo hodnocení 7.

Zda respondenti vidí prostituci jako sociální problém zobrazuje další graf. 42 % (63) respondentů zvolilo odpověď spíše ne, 37,3 % (56) respondentů zvolilo odpověď spíše ano. 10,7 % (16) respondentů odpovědělo ano a 10 % (15) respondentů ne. Celkově 52 % (78) se přiklání k odpovědi ne a 48 % (72) se přiklání k odpovědi ano. I když s minimálním rozdílem, lze tedy říci, že veřejnost prostituci spíše nevnímá jako sociální problém.

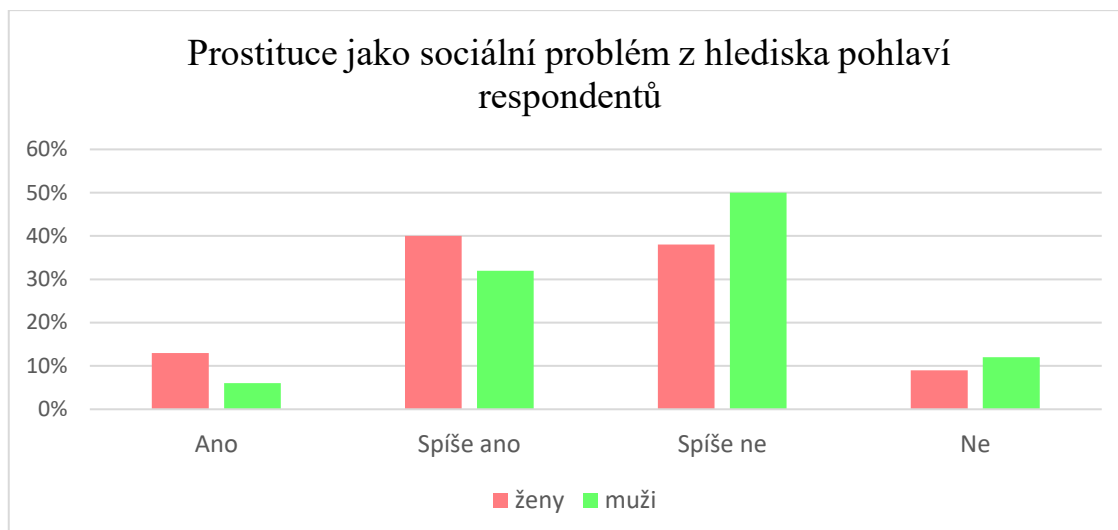

Graf 15 Prostituce jako sociální problém

Zdroj: vlastní

Ženy se přiklání k odpovědi ano, prostituce je sociální problém. Více jak polovina žen odpověděla ano, přesněji 40 % (40) žen zvolilo odpověď spíše ano a 13 % (13) žen odpověď ano. Spíše ne zvolilo 38 % (38) žen a ne zvolilo 9 % (9) žen.

Muži na rozdíl od žen spíše nevidí prostituci jako sociální problém. Přesně polovina mužů zvolila odpověď spíše ne, a to 50 % (25) mužů a 12 % (6) mužů zvolilo odpověď ne. Spíše ano zvolilo 32 % (16) mužů a 6 % (3) mužů zvolilo odpověď ano.

Graf 16 Prostituce jako sociální problém z hlediska pohlaví respondentů

Zdroj: vlastní

Obyvatelé města se spíše přiklání k odpovědi ne, prostituce není sociální problém. 45,2 % (38) respondentů zvolilo odpověď spíše ne a 9,5 % (8) respondentů zvolilo odpověď ne. Spíše ano odpovědělo 36,9 % (31) respondentů a ano odpovědělo 8,3 % (7) respondentů.

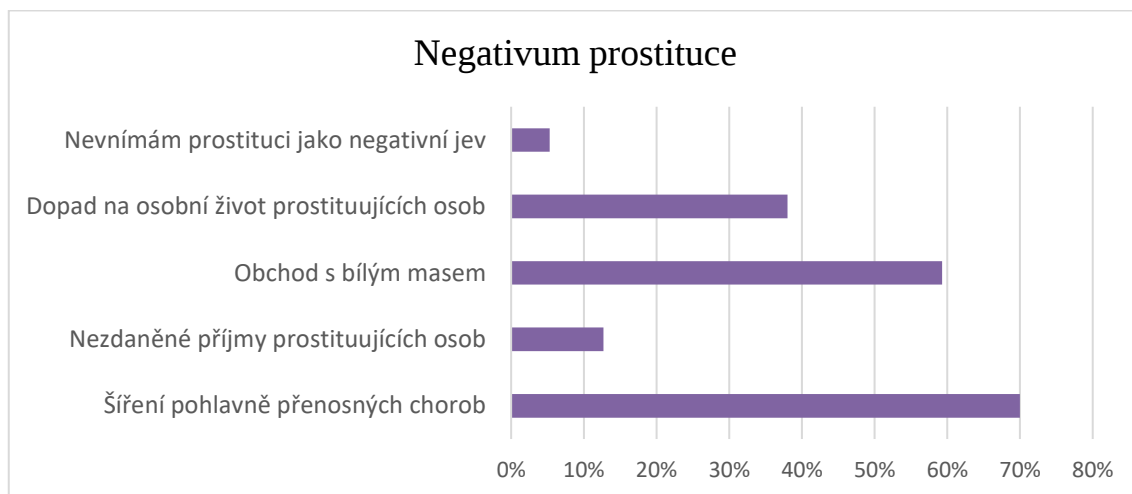
Obyvatelé obce odpověděli téměř neutrálně, pouze o 3 % více respondentů odpovědělo ano, vnímám prostituci jako sociální problém. 37,9 % (25) respondentů zvolilo odpověď spíše ano a stejný počet respondentů, tedy 37,9 % (25) zvolilo odpověď spíše ne. Odpověď ne zvolilo 10,6 % (7) respondentů a odpověď ano zvolilo 13,6 % (9) respondentů, zde je onen rozdíl 3 %.

Graf 17 Prostituce jako sociální problém z hlediska bydliště respondentů

Zdroj: vlastní

Jako největší negativum na prostituci respondenti vidí šíření pohlavně přenosných chorob, a to 70 % (105) respondentů. Druhý nejvyšší počet respondentů, 59,3 % (89), zvolil jako největší negativum obchod s bílým masem. Dopad na osobní život prostituujících osob zvolilo 38 % (57) respondentů. Nezdáněné příjmy prostituujících osob vidí jako největší negativum 12,7 % (19) respondentů. A 5,3 % (8) respondentů nevnímá prostituci jako negativní jev.

Graf 18 *Negativum prostituce*

Zdroj: vlastní

Výsledky odpovědí žen vypadají následovně. Nejvíce respondentek vidí jako největší negativum šíření pohlavně přenosných chorob, těchto respondentek je 68 % (68). Dále 62 % (62) respondentek zvolilo jako odpověď obchod s bílým masem. Dopad na osobní život prostituujících osob zvolilo 39 % (39) respondentek. 16 % (16) žen zvolilo jako největší negativum na prostituci nezdaněné příjmy prostituujících osob. A pouze 4 % (4) žen nevnímají prostituci jako negativní jev.

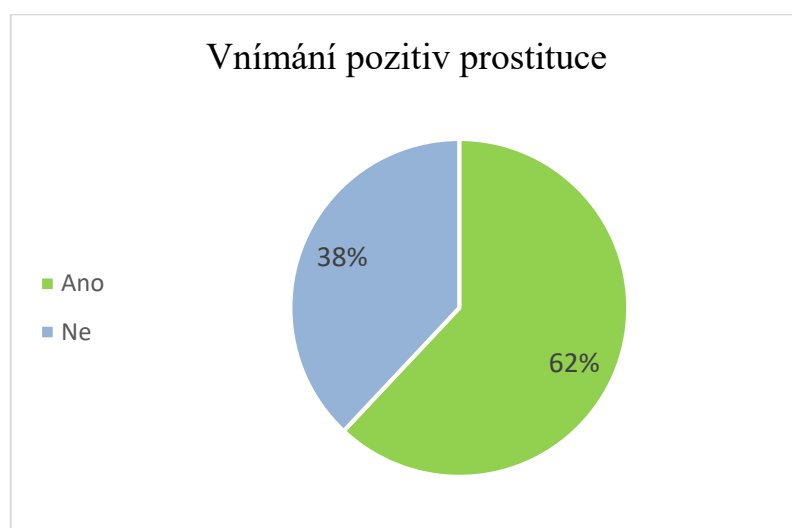
Muži též vidí jako největší negativum na prostituci šíření pohlavně přenosných chorob, přesně 74 % (37) mužů. Obchod s bílým masem zvolilo 54 % (27) mužů, dopad na osobní život prostituujících osob 36 % (18) mužů a nezdaněné příjmy prostituujících osob zvolilo 6 % (3) mužů. Odpověď, nevnímám prostituci jako negativní jev, zvolilo 8 % (4) respondentů, což je o 4 % více než u žen.

Šíření pohlavně přenosných chorob vidí jako největší negativum též obyvatelé města, odpovědělo jich takto 70,2 % (59). Obchod s bílým masem zvolilo jako největší negativum 59,5 % (50) respondentů. Dopad na osobní život prostituujících osob zvolilo

39,3 % (33) respondentů. 15,5 % (13) respondentů zvolilo nezdaněné příjmy prostituujících osob a prostituci jako negativní jev nevnímá 4,8 % (4) respondentů.

Respondenti žijící v obci jsou na tom s výsledky velmi podobně jako respondenti žijící ve městě. Šíření pohlavně přenosných chorob zvolilo 69,7 % (46) respondentů, obchod s bílým masem 59,1 % (39) respondentů, dopad na osobní život prostituujících osob 36,4 % (24) respondentů a nezdaněné příjmy prostituujících osob zvolilo 9,1 % (6) respondentů. 6,1 % (4) respondentů nevnímá prostituci jako negativní jev.

Následující graf zobrazuje, zda respondenti vnímají také pozitiva na prostituci. 62 % (93) respondentů odpovědělo, že prostituce má pozitiva a 38 % (57) respondentů odpovědělo, že ne. Větší část respondentů tedy na prostituci pozitiva vidí.

Graf 19 Vnímání pozitiv prostituce

Zdroj: vlastní

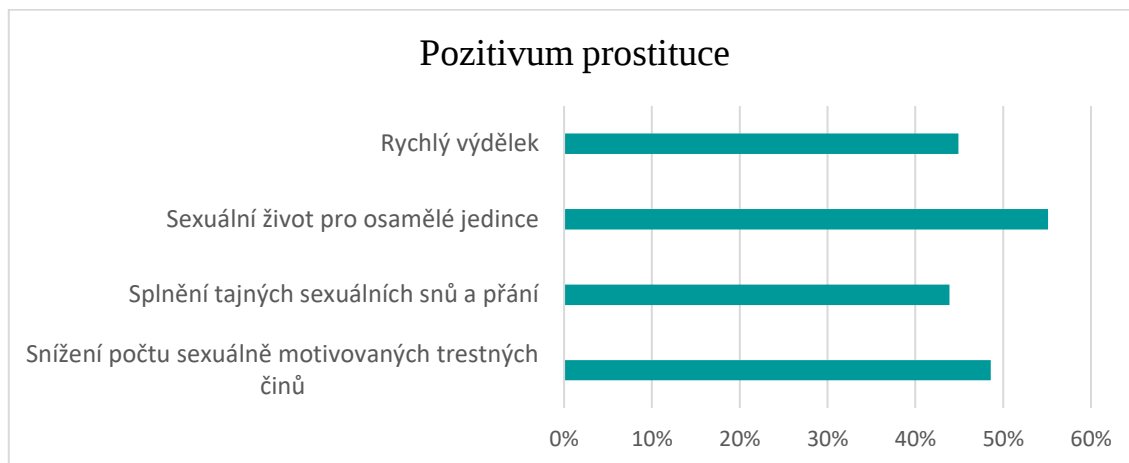
Ženy převážně odpověděly, že podle nich má prostituce svá pozitiva. 58 % (58) žen odpovědělo, že prostituce má pozitiva a 42 % (42) žen odpovědělo, že ne.

Mužů, kteří vnímají na prostituci pozitiva je o 12 % více než žen, a to 70 % (35). A 30 % (15) mužů nevnímá na prostituci žádná pozitiva.

Obyvatel města, kteří vnímají na prostituci též pozitiva je 66,7 % (56) a obyvatel města, kteří nevnímají na prostituci žádná pozitiva je 33,3 % (28).

Obyvatelé obce odpověděli méněkrát než obyvatelé města, že vnímají na prostituci pozitiva, a to o 10 %. 56,1 % (37) respondentů odpovědělo, že pozitiva na prostituci vnímá a 43,9 % (29) respondentů odpovědělo, že ne.

Další otázka byla směřována těm respondentům, kteří odpověděli, že na prostituci vnímají pozitiva. Otázka na respondenty tedy zní, jaké je dle nich největší pozitivum na prostituci. Nejvíce respondentů zvolilo možnost, že pozitivum na prostituci je sexuální život pro osamělé jedince, 55,1 % (59) respondentů. Dále 48,6 % (52) respondentů zvolilo jako pozitivum snížení počtu sexuálně motivovaných trestných činů. 44,9 % (48) respondentů si myslí, že pozitivní na prostituci je rychlý výdělek a 43,9 % (47) respondentů si myslí, že je to splnění tajných sexuálních snů a přání.

Graf 20 Pozitivum prostituce

Zdroj: vlastní

Výsledky odpovědí u žen jsou následující. Sexuální život pro osamělé jedince zvolilo jako největší pozitivum na prostituci 48,5 % (33) žen. Snížení počtu sexuálně motivovaných trestných činů zvolilo 47,1 % (32) žen. Rychlý výdělek vybralo 41,2 % (28) žen a splnění tajných sexuálních snů a přání zvolilo jako největší pozitivum 35,3 % (24) žen.

U mužů jsou výsledky zcela rozdílné. Muži nejčastěji volili odpověď: sexuální život pro osamělé jedince, učinilo tak 66,7 % (26) respondentů. Druhý nejvyšší počet respondentů odpověděl, že pozitivum na prostituci je splnění tajných sexuálních snů a přání, takto odpovědělo 59, % (23) respondentů a po 51,3 % (20) respondentech odpovědělo poslední dvě možnosti, a to snížení počtu sexuálně motivovaných trestných činů a rychlý výdělek.

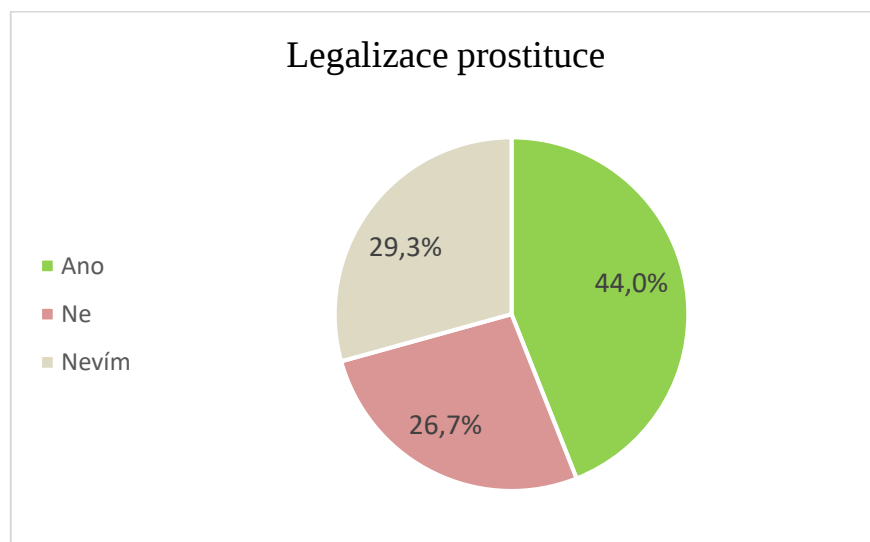
Obyvatelé města odpověděli nejčastěji variantu sexuální život pro osamělé jedince, a to 58,2 % (39) respondentů, dále 50,7 % (34) respondentů zvolilo odpověď snížení počtu sexuálně motivovaných trestných činů. Splnění tajných sexuálních snů a přání vidí jako

pozitivum 46,3 % (31) respondentů a rychlý výdělek vidí jako pozitivum 43,3 % (29) respondentů.

Obyvatelé obce odpovídali následovně. Sexuální život pro osamělé jedince zvolilo 50 % (20) respondentů, rychlý výdělek 47,5 % (19) respondentů, snížení počtu sexuálně motivovaných trestných činů 45 % (18) respondentů a splnění tajných sexuálních snů a přání 40 % (16) respondentů.

8.3 Názor veřejnosti na legalizaci prostituce

Skoro polovina respondentů by souhlasila s legalizací prostituce, těchto respondentů je 44 % (66). 29,3 % (44) respondentů zvolilo odpověď nevím a 26,7 % (40) respondentů zvolilo odpověď ne.

Graf 21 Legalizace prostituce

Zdroj: vlastní

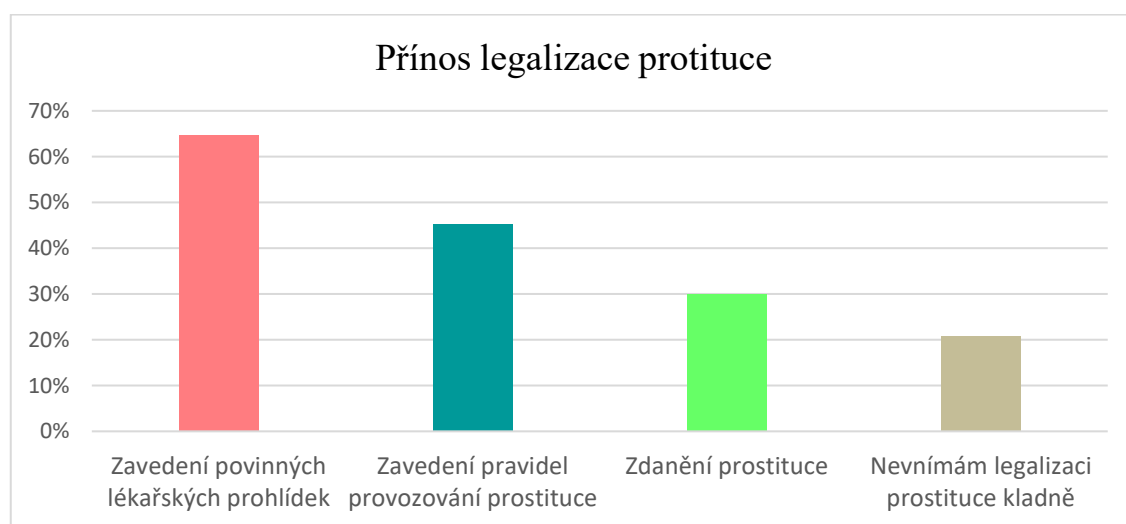
Z žen by s legalizací prostituce souhlasilo 44 % (44) respondentek. 31 % (31) žen odpovědělo nevím a 28 % (28) žen by s legalizací prostituce nesouhlasilo.

Mužů by s legalizací prostituce souhlasila přesně polovina, 50 % (25) respondentů. 26 % (13) respondentů neví a 24 % (12) respondentů by nesouhlasilo. Z výsledku lze říci že s legalizací prostituce by souhlasilo více mužů než žen.

Obyvatelé města by s legalizací prostituce souhlasili ve 52,4 % (44) případech, 27,4 % (23) respondentů zvolilo odpověď nevím a 20,2 % (17) respondentů by s legalizací prostituce nesouhlasilo.

U obyvatel obce je počet odpovědí jednotlivých variant téměř vyrovnaný. Ale přesto o jednoho respondenta více má odpověď ne, 34,8 % (23) respondentů by tedy s legalizací prostituce nesouhlasilo. 33,3 % (22) respondentů by s legalizací prostituce souhlasilo a 31,8 % (21) respondentů zvolilo odpověď nevím. Zde je vidět značný rozdíl mezi odpověďmi od obyvatelů města a obyvatelů obce. Obyvatelé města by s legalizací prostituce spíše souhlasili a obyvatelé obce, i když o necelé 2 %, by spíše nesouhlasili.

Nejvíce respondentů, 64,7 % (97), zvolilo jako přínos legalizace prostituce zavedení povinných lékařských prohlídek. 45,3 % (68) respondentů odpovědělo, že legalizace prostituce by přinesla zavedení pravidel provozování prostituce. 30 % (45) respondentů se domnívá, že legalizace prostituce by přinesla její zdanění a 20,7 % (31) respondentů nevnímá legalizaci prostituce kladně.

Graf 22 Přínos legalizace prostituce

Zdroj: vlastní

Ženy si převážně myslí, že největší přínos by bylo zavedení povinných lékařských prohlídek, odpovědělo takto 60 % (60) žen. 46 % (46) žen vybralo zavedení pravidel v provozování prostituce. 32 % (32) žen zvolilo zdanění prostituce a 23 % (23) žen nevnímá legalizaci prostituce kladně.

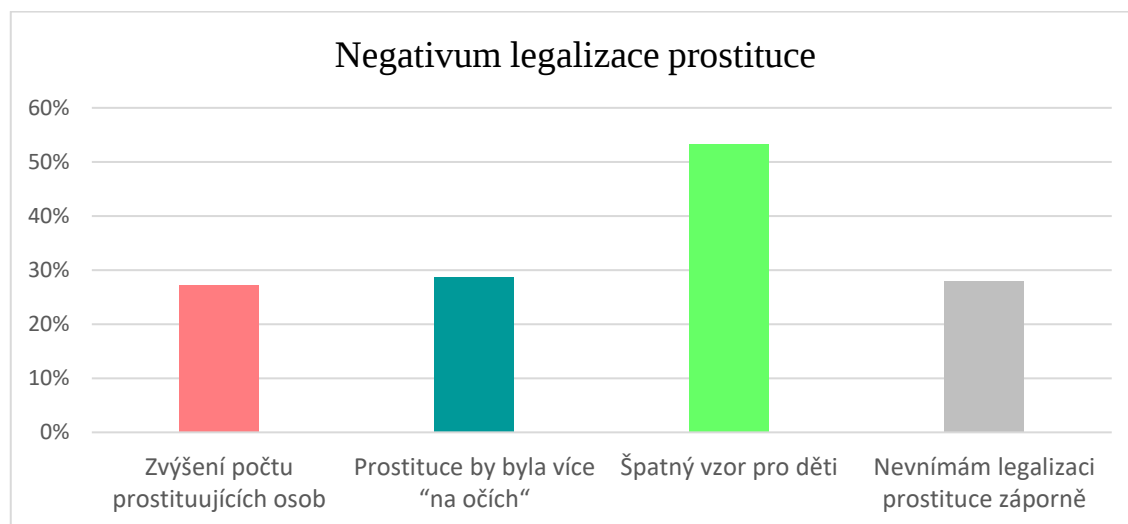
Muži vnímají jako největší přínos zavedení lékařských prohlídek, přesně 74 % (37) mužů. Zavedení pravidel provozování prostituce zvolilo 44 % (22) mužů, zdanění prostituce 26 % (13) mužů a nevnímám legalizaci prostituce kladně 16 % (8) mužů.

66,7 % (56) obyvatel města zvolilo odpověď zavedení povinných lékařských prohlídek, 50 % (42) obyvatel města odpovědělo že přínosem by bylo zavedení pravidel

provozování prostituce, 33,3 % (28) obyvatel města zvolilo zdanění prostituce a 16,7 % (14) obyvatel města nevidí legalizaci prostituce kladně.

U obyvatel obce se výsledky poněkud liší. 62,1 % (41) respondentů zvolilo zavedení povinných lékařských prohlídek, 39,4 % (26) respondentů zvolilo zavedení pravidel provozování prostituce a 25,8 % (17) respondentů zvolilo zdanění prostituce. Též 25,8 % (17) respondentů nevnímá legalizaci prostituce jako přínos.

Více než polovina respondentů, přesně 53,3 % (80) zvolilo jako negativum legalizace prostituce, že by byla špatným vzorem pro děti. 28,7 % (43) respondentů odpovědělo, že by prostituce byla více “na očích“, 28 % (42) respondentů nevnímá legalizaci prostituce záporně a 27,3 % (41) respondentů si myslí, že by se legalizací prostituce zvýšil počet prostituujících osob.

Graf 23 *Negativum legalizace prostituce*

Zdroj: vlastní

Odpovědi žen jsou téměř totožné s odpověďmi celkového počtu respondentů. Špatný vzor pro děti zvolilo 51 % (51) žen. 30 % (30) žen zvolilo, že by prostituce byla více “na očích“ a též 30 % (30) žen zvolilo, že by se zvýšil počet prostituujících osob. 27 % (27) žen nevnímá legalizaci prostituce záporně.

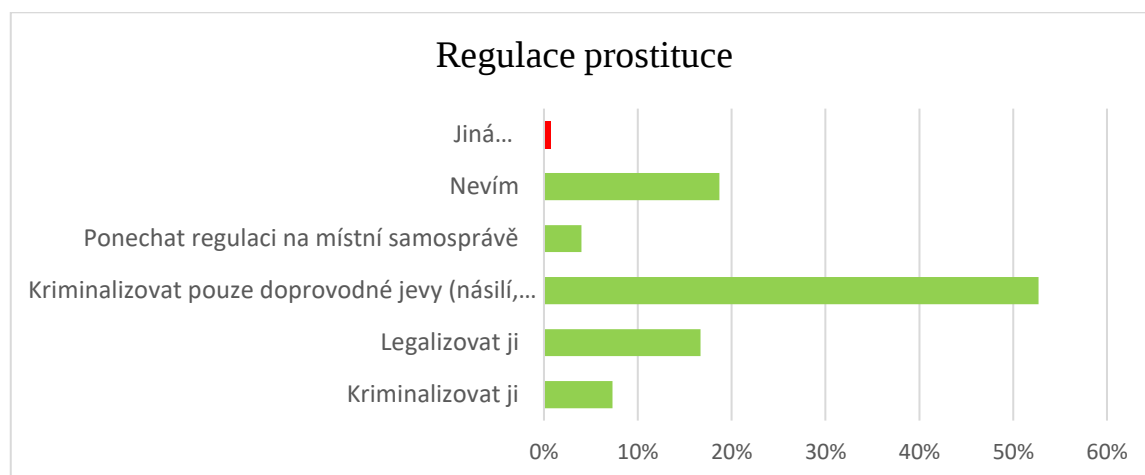
Odpovědi mužů se již mírně liší. 58 % (29) mužů zvolilo variantu, že by legalizace prostituce byla špatným vzorem pro děti. 30 % (15) mužů odpovědělo, že nevnímají legalizaci prostituce negativně. 26 % (13) mužů si myslí, že následkem legalizace by

byla prostituce více “na očích“ a 22 % (11) mužů zvolilo, že by se zvýšil počet prostituujících osob.

Obyvatelé města odpověděli následovně. Variantu, že legalizace prostituce by byla špatným vzorem pro děti, zvolilo 48,8 % (41) respondentů. Stejný počet respondentů, a to 31 % (26), zvolil odpovědi: prostituce by byla více “na očích“ a nevnímám legalizaci prostituce záporně. 27,4 % (23) respondentů zvolilo variantu, že by se zvýšil počet osob v prostředí prostituce.

Obyvatelé obce v 59,1 % (39) případech zvolili odpověď: špatný vzor pro děti. To je téměř o 10 % více než u obyvatel města. 27,3 % (18) respondentů odpovědělo, že by se zvýšil počet prostituujících osob, 25,8 % (17) respondentů, že by prostituce byla více “na očích“ a 24,2 % (16) respondentů nevnímá legalizaci prostituce jako problém.

A graf ukazuje, jak by dle respondentů bylo vhodné prostituci regulovat. 52,7 % (79) respondentů, tedy více než polovina by kriminalizovala pouze doprovodné jevy prostituce. 18,7 % (28) respondentů zvolilo odpověď nevím. 16,7 % (25) respondentů by prostituci legalizovalo a 7,3 % (11) respondentů by ji kriminalizovalo. 4 % (6) respondentů zvolila odpověď: ponechat regulaci na místní samosprávě. 0,7 % (1) respondentů zvolilo vlastní odpověď, citují: „Větší osvěta, organizace pomáhající postiženým osobám hledat a nabízet alternativy.“ Tato odpověď se, ale dle mého názoru úplně netýká regulace prostituce.

Graf 24 Regulace prostituce

Zdroj: vlastní

U žen vypadají výsledky takto: 53 % (53) žen by kriminalizovalo pouze doprovodné jevy, 19 % (19) žen zvolilo odpověď nevím, 18 % (18) žen by prostituci legalizovalo, 8 % (8) žen by prostituci kriminalizovalo a 2 % (2) žen by ponechala regulaci na rozhodnutí místní samosprávy.

U mužů se odpovědi liší. 52 % (26) mužů by kriminalizovalo pouze doprovodné jevy prostituce, 18 % (9) mužů neví, 14 % (7) mužů by prostituci legalizovalo, 8 % (4) mužů by ponechalo regulaci na místní samosprávě, 6 % (3) mužů by ji kriminalizovalo a 2 % (1) mužů zvolila jinou odpověď (viz výše).

U obyvatel města dopadli výsledky následovně. 56 % (47) respondentů by považovalo za vhodné kriminalizovat doprovodné jevy prostituce. 20,2 % (17) respondentů by prostituci legalizovalo. 15,5 % (13) neví, jak by bylo vhodné prostituci regulovat. 4,8 % (4) by prostituci kriminalizovalo a 3,6 % (3) by regulaci nechalo na místní samosprávě.

Obyvatelé obce odpovídali poněkud rozdílně. 48,5 % (32) respondentů by regulovalo prostituci kriminalizací doprovodných jevů. 22,7 % (15) respondentů zvolilo odpověď nevím. 12,1 % (8) by prostituci legalizovalo a 10,6 % (7) by ji kriminalizovalo. 4,5 % (3) by ponechali regulaci na místní samosprávě a 1 odpověděl jinak. (viz výše).

8.4 Shrnutí výsledků

Dotazníkového šetření se zúčastnilo 66,7 % (100) žen a 33,3 % (50) mužů. Respondentů žijících ve městě se zúčastnilo 56 % (84) a respondentů žijících v obci 44 % (66). Nejvíce respondentů je ve věku 26–45, a to 53,3 % (80) respondentů. Druhá nejpočetnější věková kategorie je 18–25, 30,7 % (46) respondentů. 12 % (18) respondentů je ve věku 46–65 a 4 % (6) respondentů ve věku 66 let a více.

Analýzou výsledků bylo zjištěno, že veřejnost v 63 % (94) definuje prostituci jako pohlavní styk za finanční odměnu. Téměř 55 % (82) respondentů si není jisto odpovědí na otázku, zda se problematice prostituce věnuje dostatek organizací, a to především z důvodu že žádnou takovou organizaci neznají, uvedlo tak totiž 67 % (101) respondentů. Nejznámější organizací je Rozkoš bez rizika, jelikož ji zvolilo nejvíce respondentů, téměř 27 % (40). Nejméně známou organizací je organizace Ulice, kterou zná pouze jeden respondent, tedy necelé 1 % z celkového počtu respondentů. Cílem těchto organizací je dle veřejnosti především snižování rizik u prostituujících osob,

odpovědělo tak 66 % (53) respondentů. Prostituce je dle veřejnosti “řemeslem“ zejména žen a to u 89 % (134) respondentů.

V oblasti dotazů na poskytování a využívání sexuálních služeb za úplatu byly z analýzy zjištěny následující výsledky. 45 % (68) respondentů nezná nikoho, kdo poskytuje sexuální služby a 28 % (42) respondentů zná někoho, kdo tyto služby poskytuje opakovaně. 37 % (56) respondentů nezná nikoho, kdo tyto služby využívá a 25 % (37) zná někoho, kdo sexuální služby využívá opakovaně. Na otázku, zda respondenti přímo využili sexuálních služeb, odpovědělo 87 % (131), že ne. 7 % (10) využilo sexuální služby jedenkrát a 5 % (7) respondentů opakovaně. Sexuální služby využili z respondentů pouze muži.

Téměř polovina respondentů, 45 % (68), se shodla na to, že by prostituující chování považovala za přijatelné z důvodu nutnosti zajištění dětí a nejméně respondentů, 7 % (10) zvolilo za přijatelnou situaci přání partnera. V případě hodnocení postavení prostituujících osob ve společnosti na škále od 1 do 10 zvolilo nejvíce respondentů, 25 % (37) hodnocení 3. Celkově respondenti volili spíše hodnocení od 5 níže. Dle veřejnosti tedy mají prostituující osoby v společnosti nízké postavení. Na otázku, zda respondenti vnímají prostituci jako sociální problém odpověděli téměř půl na půl, 52 % (78) respondentů se přiklání k odpovědi ne a 48 % (72) k odpovědi ano. Největší negativum na prostituci je dle respondentů šíření pohlavně přenosných chorob, zvolilo tak 70 % (105) respondentů. Naopak jako největší pozitivum zvolili respondenti, 55 % (59), sexuální život pro osamělé jedince.

Analýza výsledků na otázky týkající se legalizace prostituce dopadla takto. 29 % (44) respondentů neví, zda by s legalizací souhlasilo. Z respondentů, kteří odpověděli, odpověděla většina respondentů, 44 % (66), že by s legalizací souhlasila. Při legalizaci prostituce by nejvíce respondentů, 65 % (97) vnímalo jako pozitivum zavedení povinných lékařských prohlídek a jako největší negativum zvolilo 53 % (80) respondentů, že by prostituce byla špatným vzorem pro děti. Více jak polovina respondentů, 52 % (79) se shodla na tom, že prostituci by bylo vhodné regulovat tak, že by se kriminalizovaly pouze doprovodné jevy jako násilí, obchod s bílým masem, aj.

8.5 Diskuze

Husová (2017) uvádí, že více než polovina respondentů, 57,2 %, definuje prostituci jako sexuální styk za úplatu, převážně finanční. Nejčastější definice veřejnosti tedy byla sex za peníze, poskytování sexuálních služeb za úplatu, prodej sexu apod. Husová ve svém výzkumu neuvádí přesné počty, ani přesná procenta u jednotlivých definic, shrnuje sex za peníze a sexuální služby za úplatu do jedné definice. Z tohoto výzkumu vyplívají přesnější informace o tom, jak veřejnost definuje prostituci. Pohlavní styk čistě za finanční odměnu zvolilo 62,7 % (94) respondentů. Správná definice je veškeré sexuální služby za odměnu (foto, videa, chat, sex po telefonu, aj.), tuto definici volilo 38,7 % (58) respondentů realizovaného výzkumu v rámci této práce.

Respondenti vnímají jako nejpříjemnější situaci poskytování prostituce potřebu zajištění dětí, 45,3 % (68) respondentů. Druhá nejpříjemnější situace je dle respondentů, když se jedinec ocitne v extrémní chudobě, 38 % (57). Většina respondentů tedy vnímá prostituci za přijatelnou z důvodu zajištění dětí a nutné obživy. Votrubová (2015) ve svém výzkumu, zaměřeném právě na osoby věnující se prostituci, uvádí, že potřeba zajištění dětí je opravdu častým důvodem k provozování prostituce. Odpověděla tak téměř polovina respondentek, zbytek respondentek motivovala k prostituci vidina snadného finančního zajištění, či hodně peněz za snadnou práci. Je tomu tak pravděpodobně z důvodu, že tato „profese“ zajistí poměrně vysoký výdělek za krátké časové období. Adamcová (2017) Zjistila svým výzkumem, že 5 z 8 respondentek začalo prostituovat z finančních důvodů, jsou mezi nimi také ženy samoživitelky, které prioritně potřebovaly zajistit děti. 2 z 8 žen se prostituci věnují z důvodu záliby v sexu a 1 respondentka byla k prostituci donucena, tudíž neměla na výběr.

Na téma výhody a nevýhody prostituce má Votrubová (2015) ze svého výzkumu k dispozici tyto výsledky. *„U mladších respondentek šlo spíše o jakési nadstandartní podmínky spojené se životním stylem. Finanční výdaje se netýkají jen obživy a nájemného, ale také kosmetiky, značkového oblečení, různých společenských akcí aj. Za dobu prostituční kariéry si zvykly na vyšší příjem, který jim dopřává jiné finanční možnosti než běžné zaměstnání.“* Dále Votrubová (2015) uvádí, že téměř pro všechny tázané ženy věnující se prostituci je největší výhodou právě snadný výdělek a dostatek času na děti. Respondenti z toho výzkumu uvedli ve 44,9 % (48), že pozitivní na

prostituci je rychlý výdělek. Další pozitiva jsou spíše ze strany klientů prostituujících osob, jako například sexuální život pro osamělé jedince či splnění sexuálních snů a přání. Jako negativum respondenti vnímají nejčastěji šíření pohlavně přenosných chorob, a to 70 % respondentů (105). Tento negativní jev vnímají také respondenty z výzkumu Votrubové (2015). Rizika nákazy pohlavně přenosnou chorobou zmínilo nejvíce respondentek, dále také uváděly, že klienti bývají agresivní.

Respondenti v tomto výzkumu v 67,3 % (101) případů nezná žádnou organizaci věnující se prostituujícím osobám. Votrubová (2015) se tázala přímo žen, které poskytují sexuální služby a 3 z 6 respondentek se již setkaly s nabídkou sociální pomoci od zmíněných organizací, ale další 3 respondentky nikdy nebyly těmito organizacemi osloveny, ani je nevyhledávaly. Votrubová (2015) uvádí: *„Na základě odpovědí respondentek a vlastního zmapování situace na Kutnohorsku se domnívám, že sociální péče v této lokalitě není poskytována v dostatečné míře.“* Výzkum Votrubové byl proveden pouze v jedné konkrétní lokalitě, ale z tohoto výzkumu vyplívá téměř to samé, že sociální péče v oblasti prostituce není dostatečná, či o této péči není veřejnost dostatečně informována.

8.6 Návrh řešení a doporučení pro praxi

Bylo by vhodné o problematice prostituce více veřejně mluvit, jak v médiích, tak např. ve školách, či různých projektech pro děti a mládež. Jak vyplynulo z analýzy většina lidí nezná žádnou organizaci zabývající se pomocí prostituujícím osobám. Náplní práce těchto organizací není pouze pomoc osobám, které se pohybují v prostředí prostituce, ale také informovanost veřejnosti a z analýzy právě plyne, že informovanost veřejnosti není vysoká, právě naopak. Doporučení pro praxi tedy je informovat veřejnost o organizacích zabývajících se pomocí prostituujícím osobám a to např. pomocí sociálních sítí, propagačních materiálů, projektů či akcí.

ZÁVĚR

Prostituce je přetrvávajícím jevem a ve společnosti je toto téma poněkud tabu. Dá se říci, že je tomu tak hlavně z důvodu absence právní úpravy prostituce. Lidé se tomuto tématu vyhýbají nebo neví co si o něm myslet. Pokud by prostituce měla právní úpravu,

lidem by se ucelil pohled na prostituci, i když individuální názor by právní úprava nezměnila. Právě analýza názoru veřejnosti na prostituci je cílem této práce.

Práce se skládá ze dvou částí, teoretické a praktické. Teoretická část je úvodem k praktické části, jedná se o vstup do tematiky prostituce. Obsahuje definici prostituce, typologii prostituce, příčiny vzniku prostituce, dopady prostituce a metody sociální práce s prostituujícími osobami. Teoretická část dále obsahuje historii prostituce a přístupy státu k prostituci. V teoretické části je obsažené vše, co je třeba znát pro realizaci výzkumu.

Praktická část je tvořena z kvantitativního výzkumu, který byl proveden pomocí dotazníku. Dotazník byl respondentům předán k vyplnění online formou. Respondenti byli obou pohlaví, různého věku od 18 let výše a různého bydliště. Výzkumný soubor byl tedy tvořen širokou veřejností. Cílem výzkumu byla analýza názoru veřejnosti na prostituci. Cíl výzkumu byl splněn, byla provedena analýza ve třech výzkumných otázkách k tématu prostituce: znalosti a zkušenosti veřejnosti s prostitucí, názor veřejnosti na prostituci, názor veřejnosti na legalizaci prostituce.

První výzkumná otázka je jakýmsi úvodem do tématu, zjištění, jak respondenti prostituci definují a zda s ní mají osobní zkušenosti. Na základě výzkumu lze říci, že veřejnou definicí prostituce je pohlavní styk za finanční odměnu (viz graf 1). Až zarážející je, že dvě třetiny respondentů neznají žádnou organizaci zabývající se pomocí prostituujícím osobám (viz graf 3). Zřejmě by bylo vhodné veřejnost o těchto organizacích a jejich cílech veřejnost více informovat.

Osobní zkušenosti s prostitucí, tedy s využitím sexuálních služeb, má 11,4 % respondentů, 44 % respondentů zná někoho, kdo sexuální služby využil či využívá pravidelně a 19 % respondentů neví, zda je mezi jeho známými někdo, kdo poskytuje tyto služby. Otázka, zda respondenti přímo poskytli či poskytují sexuální služby, je příliš osobní, tudíž tuto otázku jsem nakonec respondentům nepokládala. Použila jsem otázku, zda znají někoho, kdo sexuální služby poskytuje. Na tuto otázku odpovědělo 35 % respondentů, že někoho takového znají a 19 % si není jisto, zda někdo v jejich okolí poskytuje sexuální služby.

Druhou výzkumnou otázkou je názor veřejnosti na prostituci. 25 % respondentů nevnímá žádnou situaci v životě natolik závažnou, že by musela vést k poskytování

sexuálních služeb za finanční odměnu. 45 % respondentů vnímá za přijatelnou situaci nutnost zajištění dětí (viz graf 13). Z toho vyplývá, že nepříznivé životní situace, které se týkají pouze respondenta samotného, by ho nepřesvědčily k provozování prostituce, ale situace, na které by měly doplácet děti, už jako přijatelné k provozování prostituce vnímají. Postavení prostituujících osob je dle respondentů nízké, většinou volili hodnocení od poloviny škály níže (viz graf 14). Zda je prostituce sociální problém zůstává nadále otázkou, jelikož respondenti odpověděli téměř půl na půl.

Třetí výzkumnou otázkou je názor na legalizaci prostituce, kde většina respondentů zvolila, že by s legalizací prostituce souhlasila, a to především z důvodu zavedení povinných lékařských prohlídek (viz graf 22), ale zároveň velké množství respondentů vnímá na legalizaci prostituce také negativa, a to zejména špatný vzor pro děti (viz graf 23). K regulaci prostituce se většina respondentů vyjádřila tak, že by kriminalizovaly pouze doprovodné jevy (viz graf 24), což je vhodný způsob regulace. Kriminalizovat prostituci pozbývá smysl, jelikož prostituce se nelze zbavit, ta zde byla, je a bude, naopak legalizace prostituce by zároveň určitým způsobem legalizovala též doprovodné jevy, proto je kriminalizace pouze doprovodných jevů nejvhodnějším řešením.

V závěru lze říci, že prostituce zůstane velmi ožehavým tématem, i když v mnoha případech se respondenti téměř shodli, u některých otázek byli odpovědi téměř 50 na 50. Někteří jedinci vnímají prostituci v podstatě jako běžné zaměstnání, vnímají prostituci pozitivně s možností rychlého výdělku a na druhé straně jsou jedinci, kteří se k prostituci staví záporně, nevnímají na prostituci žádná pozitiva, ale pouze negativa.

Seznam použité literatury

1. HAVELKOVÁ, Barbara a Blanka BELLAK-HANČILOVÁ, ed. *Co s prostitucí? veřejné politiky a práva osob v prostituci*. Praha: Sociologické nakladatelství (SLON), 2014. Studie (Sociologické nakladatelství). ISBN 978-80-7419-149-7.
2. CHMELÍK, Jan. *Mravnost, pornografie a mravnostní kriminalita*. Praha: Portál, 2003. ISBN 80-7178-739-6.
3. MALINOVÁ, Hana, ed. *Výroční zpráva 2018: Naše aktivity ve zdravotní péči*. Brno: Rozkoš bez rizika, 2019.
4. MATOUŠEK, Oldřich, Pavla KODYMOVÁ a Jana KOLÁČKOVÁ, ed. *Sociální práce v praxi: specifika různých cílových skupin a práce s nimi*. Vyd. 2. Praha: Portál, 2010. ISBN 978-80-7367-818-0.
5. ONDRÁŠEK, Stanislav, Zuzana ŘIMNÁČOVÁ a Alena KAJANOVÁ. *Životní styl žen v privátním sexbyznysu a jejich (sebe)reflexe*. Praha: NLN, 2018. ISBN 978-80-7422-672-4.
6. ONDREJKOVIČ, Peter a kol. *Sociálna patológia*. Bratislava: VEDA, vydavateľství SAV, 2009. ISBN 978-80-224-1074-8.
7. RINGDAL, Nils Johan. *Nejtěžší povolání světa: kapitoly z dějin prostituce*. Brno: Doplněk, 2000. ISBN 80-7239-046-5.
8. ŠÍDOVÁ, Lucie, Jana POLÁKOVÁ a Hana MALINOVÁ. *Ze sexbyznysu na trh práce? přenos znalostí v oblasti legálního uchopení prostituce a jeho dopad na trh práce*. Brno: Rozkoš bez rizika, 2013. ISBN 978-80-260-4963-0.
9. UZEL, Radim. *Mýty a pověry v sexu*. Praha: XYZ, 2004. ISBN 80-86864-05-07.
10. WEISS, Petr. *Sexuologie*. Praha: Grada, 2010. ISBN 978-80-247-2492-8.
11. ADAMCOVÁ, Jana. *Prostituce jako sociální jev: sociologický výzkum v Dubí*. Hradec Králové, 2017. Bakalářská práce. Univerzita Hradec Králové. Vedoucí práce PhDr. Tošner Michal Ph.D.

Seznam použitých internetových zdrojů

1. ČUMPELÍKOVÁ, Lucie. *Prostituce – přetrvávající sociálně patologický jev sociální: faktory, změny, argot* [online]. Praha, 2011 [cit. 2020-02-25]. Dostupné z: file:///C:/Users/Katka/Downloads/BPTX_2009_2__0_203660_0_83099.pdf. Bakalářská práce. Univerzita Karlova v Praze. Vedoucí práce RNDr. Jana Leontovychová CSc.
2. DOČKALOVÁ, Barbora. *Vliv prostituce na život ženy* [online]. Plzeň, 2016 [cit. 2020-02-26]. Dostupné z: https://dspace5.zcu.cz/bitstream/11025/25015/1/BP_Dockalova.pdf. Bakalářská práce. Západočeská univerzita v Plzni. Vedoucí práce Mgr. Lucie Kašová.
3. HRONKOVÁ, Markéta, ed. La Strada: O nás. *Strada.cz* [online]. Praha: La Strada Česká republika, 2015 [cit. 2020-02-25]. Dostupné z: <https://www.strada.cz/cz/o-nas>
4. HUSOVÁ, Tereza. *Prostituce v České republice po roce 2010* [online]. Praha, 2017 [cit. 2020-02-26]. Dostupné z: file:///C:/Users/Katka/Downloads/BPTX_2014_2_11210_0_408139_0_164993.pdf. Bakalářská práce. Univerzita Karlova v Praze. Vedoucí práce PhDr. Barbora Půtová, Ph.D., Ph.D.
5. MRAVČÍK, Viktor, ed. Glosář pojmů: "HARM REDUCTION." *Drogy-info.cz: publikace* [online]. Praha: Národní monitorovací středisko pro drogy a závislosti, 2015 [cit. 2020-02-4]. Dostupné z: <https://www.drogy-info.cz/publikace/glosar/?g=108>
6. NEŠPOR, Zdeněk, ed. Prostituce. *Sociologická encyklopedie* [online]. Praha: Sociologický ústav AV ČR, 2018 [cit. 2020-02-27]. Dostupné z: <https://encyklopedie.soc.cas.cz/w/Prostituce>
7. PARULA, Martin, ed. Ulice: Terén. *Ulice-plzen.com* [online]. Plzeň: Spolek Ulice Plzeň, 2014 [cit. 2020-02-4]. Dostupné z: <https://www.ulice-plzen.com/>
8. PĚTIVOKÝ, Tomáš, ed. BDSM. *Zkratky.cz* [online]. Hradec Králové, 2020 [cit. 2020-07-30]. Dostupné z: <https://www.zkratky.cz/BDSM/18101>
9. PŘIKRYLOVÁ, Alena, ed. § Trestní zákoník: Předpis č. 40/2009 Sb. *Internetová poradna: Rozkoš bez rizika* [online]. Brno: NETservis, 2010 [cit. 2020-02-04]. Dostupné z: <https://www.poradna-rr.cz/o-sexbyznysu/legislativa-a-sexbyznys-v-cr/-trestni-zakonik-predpis-c-40-2009-sb/>
10. PŘIKRYLOVÁ, Alena, ed. Legislativa a sexbyznys v ČR: Jak je to s prostitucí a zákony v ČR? *Internetová poradna: Rozkoš bez rizika* [online]. Brno: NETservis, 2010 [cit. 2020-02-04]. Dostupné z: <https://www.poradna-rr.cz/o-sexbyznysu/legislativa-a-sexbyznys-v-cr/>
11. TETOUROVÁ, Eva. Možnosti postihu prostituce a činností s ní souvisejících v České republice: Přístupy k prostituci. In: *Piratskelisty.cz* [online]. Praha: Parlamentní institut, 2011 [cit. 2020-02-04]. Dostupné z: <https://www.piratskelisty.cz/upload/3018.pdf>

12. VOTRUBOVÁ, Eva. *Prostituce jako sociální problém* [online]. České Budějovice, 2015 [cit. 2020-07-24]. Dostupné z: [file:///E:/vspj/BPTX_2014_2_11210_0_408139_0_164993%20\(1\).pdf](file:///E:/vspj/BPTX_2014_2_11210_0_408139_0_164993%20(1).pdf). Bakalářská práce. Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích. Vedoucí práce PhDr. Lenka Rosková.

Seznam příloh

Příloha č.1 Dotazník

VYSOKÁ ŠKOLA POLYTECHNICKÁ JIHLAVA

obor Zdravotně sociální pracovník

Dotazník

Prostituce jako přetrvávající sociálně patologický jev pohledem veřejnosti

Kateřina Krejčová
krejco25@student.vspj.cz

Dobrý den,

chtěla bych Vás touto cestou požádat o vyplnění následujícího dotazníku. Data získaná tímto dotazníkem budou zpracována pro účely mé bakalářské práce.

Studuji obor zdravotně sociální pracovník na VŠPJ, tématem mé bakalářské práce je: Prostituce jako přetrvávající sociálně patologický jev pohledem veřejnosti.

Velmi děkuji za Vaši ochotu.

1. Jak byste definoval/a prostituci?

Nápověda k otázce: Vyberte jednu nebo více odpovědí

- ☐ Nadměrná sexuální aktivita
- ☐ Pohlavní styk za finanční odměnu
- ☐ Pohlavní styk za protihodnotu
- ☐ Pohlavní styk za jakoukoliv odměnu
- ☐ Veškeré sexuální služby za odměnu (foto, videa, chat, sex po telefonu, aj.)

2. Domníváte se, že se problematice prostituce věnuje dostatek organizací?

Nápověda k otázce: Vyberte jednu odpověď

- ☐ Ano
- ☐ Ne
- ☐ Nevím

3. Znáte některou konkrétní organizaci, která pomáhá prostituujícím osobám? (POKUD ODPOVÍTE NEZNÁM ŽÁDNOU, POKRAČUJTE AŽ OTÁZKOU Č.5)

Nápověda k otázce: Vyberte jednu nebo více odpovědí

- ☐ Rozkoš bez rizika
- ☐ Ulice
- ☐ La Strada
- ☐ Magdala
- ☐ Projekt ŠANCE
- ☐ Jiná...
- ☐ Neznám žádnou

4. Co je podle Vás cílem těchto organizací?

Nápověda k otázce: Vyberte jednu nebo více odpovědí

- ☐ Prosazení práva žen provozujících prostituci
- ☐ Legalizace prostituce
- ☐ Snaha o to, aby prostituující osoby opustily prostředí prostituce
- ☐ Podpora respektu k ženám, které poskytují prostituci
- ☐ Zákaz prostituce
- ☐ Snížit rizika u prostituujících osob
- ☐ Prevence obchodu s lidmi

5. Kdo podle Vás poskytuje sexuální služby za úplatu častěji?

Nápověda k otázce: Vyberte jednu odpověď

- ☐ Muži
- ☐ Ženy
- ☐ Obě pohlaví stejně

6. Znáte někoho, kdo poskytoval či poskytuje sexuální služby za úplatu?

Nápověda k otázce: Vyberte jednu odpověď

- ☐ Ano, jednalo se o jednorázovou záležitost
- ☐ Ano, jedná se o opakovanou záležitost
- ☐ Ne
- ☐ Nejsem si jistý/á

7. Znáte někoho, kdo využil či využívá sexuálních služeb za úplatu?

Nápověda k otázce: Vyberte jednu odpověď

- ☐ Ano, jednalo se o jednorázovou záležitost
- ☐ Ano, jedná se o opakovanou záležitost
- ☐ Ne
- ☐ Nejsem si jistý

8. Využil/a jste někdy sexuálních služeb za úplatu?

Nápověda k otázce: Vyberte jednu odpověď

- ☐ Ano, jednalo se o jednorázovou záležitost
- ☐ Ano, jedná se o opakovanou záležitost
- ☐ Ne
- ☐ Nebudu odpovídat

9. V jaké situaci byste považoval/a poskytování prostituce za přijatelné?

Nápověda k otázce: Vyberte jednu nebo více odpovědí

- ☐ Nedostupnost sexuálního partnera
- ☐ Přání partnera
- ☐ Nedostatek finančních prostředků
- ☐ Nymfomanie
- ☐ Extrémní chudoba
- ☐ Nutnost zajištění dětí
- ☐ Hladovění
- ☐ V žádné

10. Hodnoťte postavení prostituujících osob ve společnosti na škále od 1 do 10(1 – nejnižší postavení, 10 – nejvyšší postavení)

Nápověda k otázce: Vyberte jednu odpověď

- ☐ 1
- ☐ 2
- ☐ 3
- ☐ 4
- ☐ 5
- ☐ 6
- ☐ 7
- ☐ 8
- ☐ 9
- ☐ 10

11. Vnímáte prostituci jako sociální problém?

Nápověda k otázce: Vyberte jednu odpověď

- ☐ Ano
- ☐ Spíše ano
- ☐ Spíše ne
- ☐ Ne

12. Co vnímáte jako největší negativum na prostituci?

Nápověda k otázce: Vyberte jednu nebo více odpovědí

- ☐ Šíření pohlavně přenosných chorob
- ☐ Nezdáněné příjmy prostituujících osob
- ☐ Obchod s bílým masem
- ☐ Dopad na osobní život prostituujících osob
- ☐ Nevnímám prostituci jako negativní jev

13. Může mít podle Vašeho názoru prostituce i pozitiva? (POKUD ODPOVÍTE NE, POKRAČUJTE AŽ OTÁZKOU Č. 15)

Nápověda k otázce: Vyberte jednu odpověď

- ☐ Ano
- ☐ Ne

14. Co vnímáte jako největší pozitivum na prostituci?

Nápověda k otázce: Vyberte jednu nebo více odpovědí

- ☐ Snížení počtu sexuálně motivovaných trestných činů
- ☐ Splnění tajných sexuálních snů a přání
- ☐ Sexuální život pro osamělé jedince
- ☐ Rychlý výdělek

15. Souhlasil/a byste s legalizací prostituce?

Nápověda k otázce: Vyberte jednu odpověď

- ☐ Ano
- ☐ Ne
- ☐ Nevím

16. Zvolte prosím z níže uvedených možností, která je nejbližší Vašemu názoru na přínos legalizace prostituce.

Nápověda k otázce: Vyberte jednu nebo více odpovědí

- ☐ Zavedení povinných lékařských prohlídek
- ☐ Zavedení pravidel provozování prostituce
- ☐ Zdanění prostituce
- ☐ Nevnímám legalizaci prostituce kladně

17. Zvolte prosím z níže uvedených možností, která je nejbližší Vašemu názoru na negativum legalizace prostituce

Nápověda k otázce: Vyberte jednu nebo více odpovědí

- ☐ Zvýšení počtu prostituujících osob
- ☐ Prostituce by byla více "na očích"
- ☐ Špatný vzor pro děti
- ☐ Nevnímám legalizaci prostituce záporně

18. Jak by dle Vašeho názoru bylo vhodné prostituci regulovat?

Nápověda k otázce: Vyberte jednu odpověď

- ☐ Kriminalizovat ji
- ☐ Legalizovat ji
- ☐ Kriminalizovat pouze doprovodné jevy (násilí, obchod s bílým masem, aj.)
- ☐ Ponechat regulaci na místní samosprávě
- ☐ Nevím
- ☐ Jiná...

19. Uved'te prosím Vaše pohlaví

Nápověda k otázce: Vyberte jednu odpověď

- ☐ Muž
- ☐ Žena

20. Uved'te prosím Váš věk

Nápověda k otázce: Vyberte jednu odpověď

- ☐ 18-25
- ☐ 26-45
- ☐ 46-65
- ☐ 66 a více

21. Uved'te prosím Vaše bydliště

Nápověda k otázce: Vyberte jednu odpověď

- ☐ Město
- ☐ Obec